

TORSDAG 18 OKTOBER. NR 42/2012

När tron är ett evigt Getsemane

Sidan 10

Åtta kan slås ihop till tre

Sidan 4

Yoga med Jesus

Sidan 5

Gatans barn

Sidan 14

PROFILEN: MARKUS MALMGREN

Kantorn med ord och inga visor

Sidan 2

Kyrkan kom ihåg översvämningarna

Sidan 7

Religiös harmoni i dagens Albanien

Sidan 12

På jakt efter Kristus-koden

Sidan 23

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Alla är små och stora föräldrar

KP GLIRINGARNA haglade när president Sauli Niinistös kampanjsajt mot ungdomsutslagning lanserades för ett tag sen. Goda råd om att inte alltid göra "något viktigare" utan i stället ordna trädgårdsfest, eller att se till att man går och lägger sig i tid plockades hastigt i småbitar och dissekerades rätt. *Helt vardagliga saker* och den tillhörande webbsajten fick snabbt en skuggkampanj på de sociala medierna i form av *Ovanliga saker*, som vidhåller att det snarare är strukturella orsaker som leder till att närmare 60 000 unga i dagens Finland blir utslagna än nattningstider och veckopengspolitik. Det finns sanningar i den också. Ändå är det lite billigt att inte se den goda intentionen i det ursprungliga initiativet. Det handlar i grund och botten om närvaro och om att inte abdikera från sitt föräldraskap. Att allt hänger samman med många faktorer kan knappast någon förneka.

UNDER presidentvalskampanjen efterlystes det ibland en moralisk ledare och förgrundsgestalt. Men uppenbarligen svider det till om han eller hon stiger in i det konkreta. Mer konkret än föräldraskap kan det knappast bli. President Niinistö är långt ifrån någon pionjär på området. Vi minns Hillary Clintons "It takes a village to raise a child" eller varför inte president Tarja Halonens konkreta uttalande om att barn i de yngsta klasserna i grundskolan inte ska lämnas ensamma hemma under långa eftermiddagstimmar.

Samtliga fick de både ris och ros. Visst vet vi hur saker och ting borde vara, men vad gör man när realiteterna kommer emot? Trötta, alternativlösa och nästan för det mesta samvetstygda föräldrar biter ifrån.

NU I VECKAN besöktes Finland av en annan dignitär som för fram barnens sak.

Drottning Silvia har i årtal arbetat med utsatta barns rätt till en barndom och frågor om trafikering och barnprostitution.

Men också hon är bara en förälder, som just nu sitter i rävsaxen i en skandal som bara inte vill ebba ut.

VISSA SAKER är nämligen jämmt fördelade. Makar kan dö eller försvinna ur bilden i förtid och lämna en förälder med ansvaret för de gemensamma barnen. Relationskriser kollar inte plånbok eller status. Alla de ovannämnda har stuckit ut nacken, väl medvetna om att gliringarna sitter löst: "Ska du säga, som..."

MEN MAN blir inte tillräckligt stor eller alltför liten för att kunna vara en förälder god nog. Presidentskap, kungablad, partibok eller titel gör ingen skillnad. Alla föräldrar står blottade inför det sköraste, smärtsammaste och underbaraste som föräldraskapet innebär. Och det gäller att bita huvudet av stoltheten och minnas att det inte handlar om att underkänna oss, det handlar om att hjälpa våra barn.

Om vi händelsevis råkat glömma något viktigt är det helt okej att det är pappa presidenten och mamma drottningen som vill påminna om det.

"Det gäller att bita huvudet av stoltheten och minnas att det inte handlar om att underkänna oss föräldrar."

PROFILEN: MARKUS MALMGREN

"Det finns bättre sätt att spara på än att stänga kyrkor."

Städa inte bort världen

Det är en villfarelse att tro att församlingen finns där en församlingsanställd är på plats. Så säger Markus Malmgren och menar att kyrkan ska vara en plats också för dem som inte känner sig särskilt andliga.

TEXT OCH FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Vi träffas i musikhuset i Helsingfors där musikern och kantorn **Markus Malmgren** undervisar sina elever i kyrkomusik. Han är inte sen att uttrycka sin tveksamhet inför det påkostade nybygget och tycker inte att vi ska inbilla oss att Musikhuset är stadens musikaliska vardagsrum, som det så vackert heter.

– De musikaliska vardagsrummen finns där vanligt folk sitter och gör musik. För hundratusentals människor är det faktiskt kyrkan som är ett av deras främsta musikaliska rum.

Markus Malmgren är just nu tjänstledig från sin kantorstjänst i Matteus församling.

– Men är man kantor är man alltid kantor. Det är jag oberoende om jag jobbar på Sibis (Sibelius-Akademien) eller har keikka med ett rockband.

Vem är det som betalar?

Liksom Malmgren ifrågasätter Musikhusets syften tvekar han inte heller att analysera kyrkan och dess struktur.

– Vid Sibelius-Akademien tvingas vi spara på alla håll för att ha råd med Musikhuset, vilket bland annat lett till osunda prestigekamper. Också i kyrkan pågår en kamp om vems insats som ska sparas in då pengarna minskar.

– Jag kan inte avgöra vems insats som behövs eller inte. Men pengarna går till fel sak om vi måste hålla kyrkor stängda för att det inte finns pengar för en vaktmästare. Är det inte horribelt att slå ihop församlingar och lägga ner tjänster i periferin, samtidigt som

vi har ett överflöd av tjänster och en svulstig administration här i huvudstaden? Det är inte en kristlig fördelning av kyrkoskatten.

Malmgren säger att han inte på något sätt ringaktar det arbete som enskilda arbetare på Kyrkostyrelsen gör, men säger att vi måste vara medvetna om att utgiftsposten för bara den svenska avdelningen kunde upprätthålla fem till sex små församlingar i Borgå stift.

– Hela den personalen finns enbart för att utgöra en stödfunktion till det andliga arbetet. Man menar förstås då att de utför ett arbete som de vanliga arbetarna ute i församlingarna inte kan göra, men jag tycker att man alltid kan fråga sig om det är så eller inte är så.

Du är kontroversiell, hur tar människor emot det du säger?

– För mig är det viktigaste inte vad församlingsanställda anser om saken. Jag vill att vanliga sekulariserade församlingsmedlemmar ska veta att det i första hand är de som utför kyrkans arbete, inte vi anställda.

Han säger också att vi måste acceptera att kyrkan som organisation är synnerligen världslig.

– Det är tack vare det som 90 procent av kyrkans medlemmar ställer upp för sin kyrka, trots att de egentligen bara kommer till kyrkan när behovet är som störst. Vi som är anställda i kyrkan ska fundera på hur vi bäst kan rycka in när nöden påkallar, inte på hur vi ska lyckas fylla kyrkbänkarna. Det är när våra

ovana kyrkobesökare verkligen behöver oss som vi måste vara som mest skärpta.

Är du själv troende?

– Jag är döpt och konfirmerad. Det måste räcka som svar, liksom för varje församlingsmedlem. Ingen har rätt att fråga av människor om de tror eller hur mycket de tror. Då ber vi dem vara med på våra villkor. Vems tro är starkare än någon annans?

Han säger att det är en villfarelse att tro att församlingen finns där en församlingsanställd råkar finnas.

– Går jag till kvarterskroger hittar jag högst antagligen ett gäng av kyrkans medlemmar, och jag anser mig inte ha rätt att ställa någon av dem till svars för deras tro. Det kvittar vad de talar om eller hur många öl de dricker. Det är de som är församlingen.

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn (09) 612 615 33/
040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
Tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Rolf af Hällström
tfn (09) 612 615 53

Tomas von Martens
tfn 046 8782 665

Christa Mickelsson
tfn (09) 612 615 52

Johan Sandberg
(Österbotten)
gsm 050 585 6460

Sofia Torvalds
tfn (09) 612 615 54

Webbredaktör:
webbred@kyrkpressen.fi

Layout:
Malin Aho

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Sampo
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Christa Mickelsson

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn (09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 23% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Tom Kytöpuuro,
tjänstledig

Björn Sten,
gsm 0400 012 390

Leif Westerling,
gsm 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
gsm 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar tfn (09) 612 615 50, **prenumeration@kyrkpressen.fi**. Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss. **Prenumerationspriser:** Finland & Norden 68 € Utlandet 83 €

Han påminner om att kyrkan som företeelse, som uppfyller missionsbefallningen och följer dubbla kärleksbudet, är en global företeelse som ingen kan sätta sitt varumärke på.

– Men 80 procent av Finlands befolkning hör till kyrkan. Det är värdefullt att två procent av oss har en särskild kallelse att utöva andlighet, men en folkkyrka kan inte bara finnas till för oss.

Förvalta pundet väl

Bristen på kyrkomusiker bekymrar Malmgren.

– Kyrkan har lyckats skapa en yrkesidentitet för kantorer som är väldigt främmande för de allra flesta av våra medlemmar. Den första frågan man ställer en potentiellt blivande kantor ska inte vara "Tror du på Gud?" utan "Tycker du om att jobba med musik?". Gud tar

DEN NYA orgelsalen i Musikhuset i Helsingfors är ett av de ställen där Markus Malmgren undervisar sina elever i kyrkomusik.

nog hand om de sina. Om det är något jag försöker jobba på så är det att rasera föreställningen att kantorn måste identifiera sig som en andlig arbetare. Vi är ju musiker i första hand. Det pund vi ska förvalta är kyrkomusiken – människornas rätt att få sjunga och spela själva, inte bara beundra andras musik.

Malmgren säger att det i de flesta andra kyrkor världen över är otänkbart att betala regelrätt lön för andligt arbete, delvis för att det är omöjligt att definiera värdet av det så kallade andliga arbetet.

– Det som lätt händer är att vi, medvetet eller omedvetet, börjar jämföra vilken verksamhetsform som är viktigare och vem som lyckas locka mera folk till kyrkorna.

Även om Finland inte haft en statskyrka på 150 år, säger Malmgren att al-

la som får sin lön av kyrkan ska tacka Gustav Vasa, som införde statskyrkan och gjorde kyrkoherdarna till Kronans skatteuppbördsmän.

– Vi skulle inte ha kyrkoskatt i dag om inte kyrkan hade fått sin världsliga funktion 1524. Vi kan tycka bra eller illa om det, men det finns ingen orsak att blunda för historiska fakta.

Pengarna tar slut

Han är själv övertygad om att kyrkans inkomster kommer att minska.

– Skräckscenariot är väl att det sista vi har råd med är byggnader fulla med kyrkobyråkrater. Men att inkomsterna minskar betyder inte att kyrkan minskar. Varje gång landet drabbas av en katastrof fylls kyrkorna. Om det står en kö på 300 människor utanför kyrkan måste man slå upp dörrarna oberoende av

om det finns pengar eller inte. Kyrkans ekonomi inverkar inte heller på livets högtidsstunder. Tänk bara på julen, den världsligaste av kyrkans alla högtider. Då kommer alla till kyrkan, också de som inte har råd med dyra julklappar.

MARKUS MALMGREN

KANTOR, TJÄNSTLEDIG FRÅN MATTEUS FÖRSAMLING, LÄRARE I KYRKOMUSIK VID SIBELIUS-AKADEMIN.

42 ÅR, BOR I ESBO, UPPVUXEN "HÄR OCH DÄR".

ÅKER MOTORCYKEL PÅ FRITIDEN.

Johan Myrskog praktiserar på KP

KYRKPRESSEN. Från och med detta nummer praktiserar Johan Myrskog, 21 år, på Kyrkpressens redaktion.

Han kommer att fungera som webbredaktör men också som reporter för papperstidningen.

Vad skriver du helst själv om?

– Jag skriver gärna om sådant som berör och är viktigt för ungdomar på sätt eller annat, säger Myrskog.

Ekenäs kyrka populärt turistmål

VÄGKYRKOR. Över 12500 personer besökte Ekenäs församlings kyrka i somras. 1600-talskyrkan som fick sin nuvarande utformning på 1840-talet var en av de 280 vägkyrkor som hölls öppna för turister.

Trots den regniga sommaren var besöksantalen fler än under tidigare år, säger Sirpa Seppä på organisationen Kyrktjänst som

samordnar vägkyrkoverksamheten.

Populäraste vägkyrka var domkyrkan i Åbo med över 70000 besökande, följd av Heliga Korsets kyrka i Raumo och Domkyrkan i Uleåborg. Kyrkan i Ekenäs kom på en fjärde plats.

Besökarna uppskattade mest stämningen, arkitekturen och kyrkans omgivning.

Kaskö förblir självständig

FUSIONER. Kaskö församling förblir självständig åtminstone under nuvarande kyrkofullmäktiges mandatperiod. Fullmäktige bordlade fusionsplanerna senaste vecka.

Vid ett tidigare allmänt möte för församlingsmedlemmarna uttryckte de finskspråkiga sin oro över att fusioneras med svenskspråkiga Närpes församling.

Denna oro låg till grund för fullmäktiges beslut.

Nu ska församlingen i stället banta ner sin budget, använda sina besparingar och försöka hitta samsamarbetsformer med grannförsamlingarna Närpes, Kristinestad och Teuva, skriver Syd-Österbotten.

En fusion hade inneburit att Kaskö flyttat från Lappo stift till Borgå.

MARTIN GLADER från Pojo svenska, Tuula Huuhtanen från Karis finska och Ringa Sandelin från Ekenäs tror att tre församlingar ska räcka till i Raseborg.

Åtta församlingar kan bli tre

FÖRSAMLINGSSTRUKTUR Ett förslag om höjd kyrkoskatt fick de beslutande i Raseborgs åtta församlingar att vakna upp. Gemensamma kyrkofullmäktige röstade omkull höjningen från 1,45 till 1,6 procent och är mer eller mindre redo att skära ner antalet församlingar till tre.

TEXT OCH FOTO: ROLF AF HÄLLSTRÖM

Under sina första tre år klubbade de beslutande i Raseborgsförsamlingarna utan större diskussion igenom budgeter som gick med minus på hundratusentals euro. Det var möjligt, då Pojo, Ekenäs och Karis slogs ihop till Raseborg hade den nybildade gemensamma samfälligheten ett stort kumulativt överskott som efter förluståren sjunkit till 0,7 miljoner euro.

Men personalkostnaderna går upp med 1 till 2 procent per år medan skatteunderlaget sjunker med en procent. Så efter sitt nej att höja kyrkskatten från 1,45 till 1,6 procent drabbades det ge-

”Att det behövs ett gäng som har ansvar för det hela är klart, men vad det ska heta är egalt.”
Martin Glader

mensamma fullmäktigemötet av en ekonomisk väckelse.

– Tidigare har det funnits ett motstånd på flera plan mot förändringar. Nu plötsligt fanns det vilja. Det var ett ”klokt möte” där många uttalade sig, säger **Ringa Sandelin** från Ekenäs.

Inom ekonomiberedningen där **Martin Glader** från Pojo sitter med som förordendeman har man redan länge vetat att åtta församlingar är på tok för många. Det bästa förslaget är tre församlingar, en svensk och en finsk för Karis-Pojo och en för Ekenäs.

– De finska församlingarna i Karis och Pojo har redan beslutat gå samman. Men redan nu gråter folk över att man tar ifrån dem deras hemförsamling, säger **Tuula Huuhtanen** och tillägger att en enda finskspråkig raseborgsförsamling är ett för långt steg. Dessutom är de finskspråkiga i Ekenäs ganska nöjda med sin tvåspråkiga församling.

Alla tre är eniga om att det är den lokala verksamheten som ska räddas. De är också överens om att församlingsgränserna i dag fungerar som barrikader:

– Det har visat sig omöjligt att åtta församlingar skulle kunna samarbeta på fri-

villig väg, sammanfattar Martin Glader.

Utredning på gång

Kyrkoherde **Anders Laxell** är på hälft med sin samarbetsutredning om Raseborg men kan redan nu ge klara besked. I små församlingar går det mesta av kyrkoherdens tid till administration och att göra samma saker på åtta ställen blir dyrt.

– Två kyrkoherdars hela årsarbete kan rationaliseras bort. Dessutom kan gudstjänstlivet ges nya former då mässorna kan spridas över veckan, summerar Laxell effekten av treförsamlingsmodellen.

I en större enhet kan diakoner och kantorer specialisera sig och behöver inte ”fuska” med allt. Det kan rädda verksamheten men gör den inte billigare. Hur sedan samfälligheten som äger alla fastigheter ska spara är en svårare bit.

Sandelin tror att kapellförsamlingar skulle kunna rädda församlingsgemenskapen. Huuhtanen som följt med sammanslagningsprocessen i grannstaden Lojo varnar för käbbel om församlingsdistrikt och kapellförsamlingar. Glader, i sin tur, tror inte på

modellen med kapellförsamlingar.

– En egen förvaltning betyder nya barriärer. Att det behövs ett gäng som har ansvar för det hela är klart, men vad det ska heta är egalt, säger Glader.

Sandelin tror att man kan hitta en modell där alla vinner. Men innan den är klar innebär beslutet att inte höja kyrkskatten att alla åtta församlingar och samfälligheten själv måste klippa ner sina utgifter med nära fem procent nästa år.

RASEBORGS KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET

• **Ekenäs, Karis** och Pojo fusionerades smärtfritt till Raseborgs stad år 2009. Samtidigt bildades Raseborgs kyrkliga samfällighet med åtta självständiga församlingar: Ekenäs, Karis svenska, Pojo svenska, Karis finska, Pojo finska samt Snappertuna, Tenala och Bromarv.

• **Samfälligheten** äger de kyrkliga fastigheterna, bland annat 14 begravningsplatser och tre medeltida kyrkor.

FINLAND KYRKA

Tron på kyrkan har ökat

Finländarnas tro på samhälleliga institutioner har ökat, visar en omfattande europeisk undersökning under ledning av den brittiska forskningscentralen Wyman Dillo. Det här skriver Kotimaa.

62 procent av befolkningen säger sig lita på kyrkan. Det gör kyrkan den till den tredje största samhälleliga institutionen som finländaren litar på. Motsvarande siffra för i fjol var 61 procent och för tio år sen 51 procent.

EINSTEIN BREV TILL SALU

Dyra ord om Gud

Albert Einstein skrev ett brev ett år före sin död i vilket han utvecklar sina tankar om Gud. Brevet säljs nu på eBay som ”Gudsrevet” och utgångsbudet är dryga två miljoner euro, skriver Dagen.

I brevet skriver Einstein att han är glad över att tillhöra det judiska folket men hans bild av Gud och judendomen är allt annat än positiv. Han ser ordet Gud som ett uttryck för mänsklig svaghet, Bibeln som en samling primitiva legender och judendomen som en samling barnsliga vidskepligheter, framkommer det i brevet.

SVERIGE UTBILDNING

Kyrklig utbildning centraliseras

Skolor som utbildar till kyrkliga yrken blir allt färre i Sverige, informerar Kyrkans tidning. År 2014 räknar man med att centralisera all kyrklig utbildning. Präster, diakoner, församlingspedagoger och kantorer kommer alla att flytta till nya utbildningsinstitut.

All utbildning kommer dessutom att koncentreras till Lund och Uppsala. Det här kommer att påverka och förändra hela strukturen för kyrklig utbildning i Sverige. Just nu kan man få en kyrklig utbildning på 21 orter.

Får Jesus komma in i yogasalen?

KRISTEN TRO OCH YOGA. Vissa reservationer finns, men visst kan man kombinera yoga med kristen tro. Åtminstone om man får tro docent Jyri Komulainen som talade på ett seminarium om kyrkans relation till yoga.

TEXT OCH FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Hur ska kyrkan svara på yogaboomen? Den frågan ställdes på seminariet om kristen tro och yoga, som ordnades av bland andra Helsingfors stift och samfällighet. **Jyri Komulainen**, som forskat i kristendomens förhållande till religioner i södra Asien, var en av talarna.

– För att svara på om vi kan använda yoga som en religiös metod också inom kristendomen, måste vi först klargöra en del grundläggande frågor, säger Komulainen.

För det första är yoga i sig enligt Komulainen långt ifrån ett enhetligt fenomen som hör ihop enbart med hinduismen. Inte heller kristendomen är att betrakta som någon enhetlig rörelse, även om vi är frestade att göra det.

Omgivande kultur

– När vi betraktar den kristna närhistorien ur ett finländskt perspektiv är det lätt hänt att vi tänker oss att kristendomen är väldigt homogen. Men faktum är att de första generationerna kristna i allra högsta grad anpassade sig till den omgivande kulturen och de religiösa föreställningarna. Inte är det så att vi nödvändigtvis ska förstå kristendomen ur ett grekiskt-filosofiskt perspektiv.

– Teologin ska alltid vara kontextuell, slår Jyri Komulainen fast.

Enligt honom var Paulus i allra högsta grad en kontextuell teolog som var villig att anpassa sig till den omgivande kulturen.

– Se bara på Första Korinthierbrevet 9. Paulus skriver att han för judarna varit som en jude och för grekerna som grek, allt har han varit införd alla, för att åtminstone rädda några.

Främmande religion?

Bland annat Helsingfors domkyrkoförsamling ordnar kurser i kristen yoga. Enligt Komulainen kan man betrakta de andnings- och fysiska övningar som yoga innebär som en kontemplativ teknik bland andra.

– Jag tycker inte att vi ska fråga oss om vi kan ta in yogan i kristendomen, utan snarare om Jesus får komma in i yogasalen.

Svaret på bägge frågor är enligt Komulainen i vilket fall som helst ja, om man tar en del saker i beaktande.

– På ett metafysiskt plan måste den kristna kosmologin ligga som grund för yogautövningen. Det är Gud har skapat världen och den är god. Det kristna evangeliet både får och måste omforma yogan. Vi måste också vara medvetna om Jesu-yoga inte är allas väg att gå. Den kräver en särskild kunskap och iakttagelseförmåga.

JYRI KOMULAINEN har forskat i indisk filosofi och teologi. Han säger att kristendomen alltid är och bör vara kontextuell.

På frågan om yoga inte till syvende och sist är utövande av en främmande religion, svarar Komulainen att yoga inte kan särskiljas från den indiska kulturen.

– Yoga är mera att betrakta som ett indisk kulturellt fenomen än som en homo-

gen religiös uttrycksform.

Kontemplativ metod

Ett av de verk Komulainen hänvisar till är klassikern Christian Yoga, skriven av benediktinmunknen **J-MDéchanet** redan 1960.

– Det är en mycket sym-

patisk bok som för fram några utgångspunkter för kristen yoga.

Déchanet skriver att yogan som religiös metod inom kristendomen inte ska eller ens kan användas för att skapa kontakt med Gud.

– Vi är redan givna en kon-

takt med den treenige Guden. Det är inget vi kan upprätthålla med någon särskild religiös teknik. Det handlar inte heller om att göra en viss form av yoga till kristen utan om att ta in yogan som disciplin i det kristna kontemplativa livet, säger Komulainen.

RYSSLAND KYRKDEMOLERING

Pingstkyrka totalförstörd efter marktvist i Moskva

En tre våningar hög pingstkyrka vandaliserades svårt i Moskva, Ryssland i början av september. Kyrkan, som kallas Den Heliga Treenighetskyrkan, stormades av femtio unga män efter midnatt, skriver Kirkko&kaupunki.

Männen var så kallade druzhinniker, frivilliga som hjälper inrikesministeriet och milisen med ordningsövervakning. Vandalerna brukade också våld mot några av de kristna som samlades på platsen vid tidpunkten för förstörelsen.

Bakgrunden till förstörelsen är den marktvist som har pågått mellan kyrkan och staden sedan 2005, då staden ensidigt sade upp pingstkyrkans arrendeavtal. Kyrkan har blivit utlovad en ersättande tomt, men staden har enbart erbjudit

tomter utan byggnadslov.

Laura Haukka vid den kristna mediaorganisationen IRR-TV, som först rapporterade om saken i Finland, säger att protestantiska församlingar inte tilläts bygga några nya kyrkor, utan att staden i stället tar bort redan existerande byggnader.

– Makthavarna är miss-

tänksamma mot väckelsekristendom. Medierna betonar nu den ortodoxa kristendomen och förhåller sig kritiskt till andra kristna kyrkor, säger Haukka.

De ekonomiska skadorna för förstörelsen uppgår enligt pingstkyrkans pastor **Vasili Romanjuk** till åtminstone 350 000 euro.

BEGRAVNING PRIS

”Om lagen träder i kraft vid nyår har vi den situationen att den ska tillämpas i församlingarna”.

Kasten Österholm till ÖT om kyrkolagsändringen gällande avgifter för begravning.

RÖSTA FÖR RESPEKT

SFP:s kommunalvalskandidater i Esbo

Ahlman Stefan ARKITEKT 261	Ahlroos Björn MERKONOM 262	Aikio Niilo ELÄK. RKP-SAPMI 263	Andersson Rainer UTVECKLINGSCHEF/ KEHITYSOHTAJA 264	Aqqa Said KAMERAMIES OBUNDEN/SIT. 265	Asapova Naimat MAT.LÄR/ BARNSKÖTARE 266	Bachér Ulrika MEDIANOM, GRAFIKER 267
Backman Marita VD EKONOM/ TJ EKONOMI 268	Baya Akim FÖRETAGARE 269	Björkman Monica MUSIKLÄRARE, PENS.LEKT./MUS.- OPETTAJA 270	Blomberg Anders VÄRDSTUD./ ORDNINGSVAKT 271	Blomberg Håkan ICT ADMINISTRATOR 272	Blomberg Robin FYSIOTERAPEUT 273	Blomster René POL.STUD. FÖRETAGARE 274
Båsk Gustav DIPL.ING/DIPL.INS. 275	Bärlund Benita DIPL.EKON./ PENSIONÄR 276	Ekholm Stefan FAMILJEFAR/ PERHEENISÄ 277	Eklund Peter STUDERANDE 278	Eklundh Tom LÄRARE 279	Enge Hamid BUSSINKULJETTAJA 280	Eriksson Mikael STUDIEHAND- LEDARE 281
Falkstedt Benita PENSIONÄR, FÖRETAGARE 282	Fiskars Yvonne SOCIALHANDLEDARE, HEMÅRSDLEDARE 283	Gestrin Christina RIKSDAGSLEDAMOT 284	Gothóni Gunnar INGENJÖR 285	Granberg Fred EUR.ING./EUR.INS. 286	Haeggström Eeva PENS.LEKTOR,FM 287	Haglund Carl FÖRSVARSMINISTER, EKON.MAG. 288
Helle Eva KONSULT, PENSIONÄR 289	Hellsten- Palomäki Katarina ANNONSSERVICE- CHEF 290	Hemnell Matilda POL.MAG, PROJEKTSKR. 291	Holmberg Johan EKON.MAG./ BUSINESSCONTR. 292	Häggblom Fanny STUDERANDE 293	af Hällström Anna STUDERANDE 294	af Hällström Nina POL.MAG, VERKSAMHETSLED. 295
Jern Mikael AGRONOM/ JORDBRUKARE 296	Johansson Ulf PENSIONÄR, POL.KAND. 297	Jokioja Marika STUDERANDE/ OPIKELIJA 298	Joutsenlahti Heidi PLACERINGSCHEF/ IDROTTSINSTRUKTÖR 299	Juslin-Sandin Heidi TM, KOORDINATOR FÖR FRIVILLIGVERKS. 300	Kankkonen Stig TM, KOLUMNIST 301	Karlemo Pontus FÖRSÄLJARE 302
Kautto Jonna STUDERANDE/ OPIKELIJA 303	Keurulainen Jorma FÖRETAGARE 304	von Knorring Hans Peter BTA, BUSSTRAFIKKIDKARE 305	Koikkalainen Christina SKATTESEKR. 306	Kujala Tiina EKON.MAG, VUXENPEDAGOG/ KTM 307	Kusénius Thea MAGISTER I HÄLSOVETENSKAPER, FIL.LIC. 308	Lempinen Christa STUDERANDE 309
Lindberg Fredrik ARKITEKT 310	Lindlöf Andreas JÄRJESTELMÄN- ASIAANTUNTIJA 311	Lindqvist Bengt DIPLOMINGENJÖR 312	Lindqvist Sinikka YRITTÄJÄ/ FÖRETAGARE 313	Lönnqvist Bo DIPLOMINGENJÖR 314	Lönnqvist Mikael INGENJÖR 315	Marschan Monika HEMMAMAMMA/ KOTIÄITI 316
Michelson Stina FM, LEKTOR 317	Nippala Emma STUDERANDE/ OPIKELIJA 318	Norrbon Karl EMHETSCHEF OBUNDEN 319	Nygård Hannele T.F. DIAKONI- ARBETARE 320	Nystrand Claudia FM, EGENFÖRETAGARE 321	Pawli Brita MAGISTER I HÄLSOVETENSK., LEKTOR 322	Portin Anders LEDANDE KONSULT, FORSTMÄSTARE/ JOHTAVA KONSULTTI, METSÄNHOITAJA 323
Ragnvaldsson Peter FILOSOFIEMAGISTER 324	Rehula Mikael DIPLOMINGENJÖR 325	Rosenvqvist Bo-Eric BIBLIOTEKARIE 326	Ruth Christina FM,LEKTOR 327	Rönnerberg Nico STUDERANDE/ OPIKELIJA 328	Salmi Linda STUDERANDE 329	Sarvimäki- Paananen Liisa POL.MAG, FÖRVALTNINGSASS. HALLINTOASS. 330
Sayilir Ibrahim EGENFÖRETAGARE 331	Selenius Magnus AGRONOM, JORDBRUKARE 332	Sjögren Ulf KONSULT 333	Storå Marianne FYSIOTERAPEUT, FÖRETAGARE 334	Storås Kim SJKSKÖTARE, MERKONOM 335	Storås Roger VERKSAMHETSLED. 336	Sundström Johan DIPLOMINGENJÖR 337
Söderman Markus PERSONLIG ASSISTENT 338	Thibault Christian VERKSAMHETSLED. 339	Thilman Ken FÖRETAGARE 340	Torsell Kurt SAKKUNNIG 341	Välämäki Veronica STUDERANDE 342	Wahlstedt Maria STUDERANDE/ OPIKELIJA 343	van der Veer Maria EKON.MAG. 344
Westerlund Tove LÄRARE 345	Wikholm Anders EKON.MAG, DIREKTÖR 346	Wikström Kurt PENSIONÄR 347	Winqvist- Niskanen Nina HÄLSOVÄRDARE 348	Räihä Henrik VICEHÄRADSHÖVD. OBUNDEN 349		

Kastsamhället kör över kristna indier

FÖRFÖLJELSER. Fattiga nyomvända indier som hotas av hindufundamentalister hjälps av att världen får veta vad som händer, säger människorättsaktivisten Issac Dutta på finslandsbesök.

TEXT: ROLF AF HÄLLSTRÖM
FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Pastor Issac Dutta är hemma i delstaten Punjab i nordvästra Indien, med en lång gräns mot Pakistan. Hans medborgarorganisation EFI följer med religionsfriheten i Punjab, speciellt den utsatta kristna minoriteten.

– Vi skickar ut vårt folk efter incidenter för att få reda på vad som hänt, vilka anklagelserna är, vad polisen gjort och skaffar fram juridisk hjälp.

Då ett tiotal kyrkor för fyra år sedan brändes ner i delstaten Orissa av hinduiska fundamentalister och 104 kristna innebrändes eller slogs ihjäl steg förföljelsen över nyhetströskeln i väst.

– Men våra egna myndigheter var tysta. Först när Frankrikes regering fördömde dåden reagerade Indiens president och sade att förföljelsen var en skam för Indien, säger Dutta.

Indiens kristna minoritet hotas politiskt av det ultranationalistiska hindupartiet som sitter vid makten i många delstater och inför strikta antikonderteringslagar som förbjuder religionsbyte. I grannstaten Himalach Pradesh har kristna aktivister vunnit en del seger då landets högsta domstol underkänt en rad av de införda begränsningarna.

Dutta säger att det speciellt i de fattiga byarna i gränsområdet mot Pakistan förekommer en omvändelseväg. Punjab har som på annat håll sina speciella maträtter som hör vissa årstider till. När man lagat mat bjuds hela grannskapet in för att dela. Att dela med sin nya tro är lika självklart. Det är inte ovanligt att helabyar omvänder sig och blir kristna och

I PUNJABS byar lever folk tätt inpå varann. Kristna delar med sig av sin nyfunna tro liksom man delar med grannarna när man lagat till någon av regionens säsongmaträtter, säger pastor Issac Dutta.

sedan åker till nästa by och förkunnar evangelium. Det kristna budskapet tränger på.

Punjab är ingen högborg för hindufundamentalister. Här finns Amritsar med sikhernas gyllene tempel och religiös tolerans är inget ovanligt. Men precis som på Balkan levde folk av olika tro tillsammans innan politikerna kom på att använda religion som sitt medel.

Punjab är delat i en muslimsk del som hör till Pakistan och en indisk. Dutta är noga med att poängtera att det indiska samhället har lagar, domstolar och ordningsmakt.

– Har det varit bråk i stan kan polismästaren samla ihop fem fundamentalister och fem kristna för att medla i konflikten.

Dessvärre lever det förbjudna kastväsendet kvar.

85 procent av makten och inflytandet finns hos de högre samhällskasterna om 15 procent. Det är från dem som polismästare och domare tillhör. De väljer att inte se sina trosbröders övergrepp. Men pastor Dutta påpekar att ju mer kristna i väst känner till och talar om sina förföljda indiska bröder och systrar, desto mindre kan de inflytelserika indierna blunda.

MERILÄ LÄGEROMRÅDE hör till de fastigheter som kan komma att säljas.

Pedersörenejden listade objekt som kan säljas

INBESPARINGAR. Vestanlidgården, Lillby församlingshem och Merilä lägerområde. Det är några möjliga försäljningsobjekt i Pedersörenejden.

TEXT OCH FOTO:
JOHAN SANDBERG

Desutom vill samfälligheten bli av med Björnholmens småkyrka, Edsevögården, kyrkhemmet i Källby och Tingshuset samt finna lösningar som kunde göra att hyresavtalen för Bulderbackgården och Lähetyspirtti kunde sägas upp.

Det här framgår ur en slutrapport som en arbetsgrupp inom samfälligheten presenterat. Syftet med utredningen är att finna inbesparingar. Flera av fastigheterna kräver investeringar.

Kyrkofullmäktige godkände senaste vecka försäljningen av kyrkan i Björnholm för 65 000 euro. Ärendet går nu vidare till Kyrkostyrelsen för godkännande. Samfällighetens ursprungliga prisbegär var 105 000 euro. Byggnaden kräver omfattande renovering och kan byggas om till ett bostadshus.

– Några andra beslut om försäljning finns ännu inte, påpekar förvaltningsdirektör Diana Lund. Listan är endast ett förslag på möjliga objekt. Varje avyttring kräver att man finner lösningar för den verksamhet som finns i fastigheten i dag.

Det gäller i synnerhet Vestanlidgården och Bulderbackgården.

Ett av de mera kontroversiella förslagen är att sälja Lillby församlingshem. Det skulle ge en inbesparing på 11 000 euro. Närheten till kyrkan och församlingshemmet på Sisbacka är en av motiveringarna. Det sistnämnda församlingshemmet genomgår som bäst en omfattande renovering efter en vattenskada senaste vinter.

Även lägerområdet Merilä är under luppen. För det finns tre olika modeller: Samfälligheten slutar köpa tjänster från Pörkenäs och koncentrerar alla läger till Merilä. Man kan också hyra ut Merilä till en utomstående aktör som tar på sig ansvaret för fastigheterna. Eller så säljer man Merilä.

– Merilä och Pörkenäs hör ihop, säger Lund. Det ligger i samfällighetens intresse att Pörkenäs bär sig ekonomiskt. I annat fall hamnar fastigheterna i samfällighetens ägo.

Kapaciteten på Merilä är heller inte lika stor som på Pörkenäs vilket skulle betyda mindre läger.

Arbetsgruppen föreslår också att Jakobstads och Purmo kyrkor kunde hållas kalla under januari och mars. Kyrkorna har direkt elvärme och en stängning skulle enligt kalkylen spara 13 000 euro. För att man ska uppnå den inbesparingen bör också kyrkvaktmästarna ta tjänstedigt under tiden.

ÖVERSVÄMNINGAR SYDÖSTERBOTTEN

Förbön för drabbade

I Lappfjärd-Kristinestads församling bad man i söndagens gudstjänster speciellt för dem som drabbats av översvämningarna. Förbönen hölls i samband med den allmänna kyrkobönen i kyrkorna i Lappfjärd, Kristinestad och Sideby.

Översvämningarna i Syd-

österbotten drabbade Lappfjärd värst. Församlingens fastigheter har inte tagit skada.

– Regnet har ställt till med dubbel skada för församlingsmedlemmarna, säger kaplan Johan Eklöf i Lappfjärd. Dels har många fått vatten i sina källare då

FOTO: JOHAN EKLÖF
än svämmade över och dels har regnet gjort att jordbru-

karna inte kunnat skörda.

Hittills har Eklöf inte märkt att antalet medlemmar som kontaktat församlingen för samtal i anledning av det inträffade har ökat.

– När man har fullt upp

med att tömma källaren på vatten är kanske inte behovet av ett själavårdsamtal det första men tänker på, säger han. Det kommer kanske sedan när krisen är över.

– Då kan man reagera på två sätt. Dels kan ha ett behov att få prata men dels kan man också reagera med

ilska mot naturen och mot att Gud lät det ske. Då är vår uppgift att finnas till hands och ge en god själavård.

Även Pörtom drabbades av översvämningar, dock i lindrigare omfattning än Lappfjärd. Översvämningar där har inte påverkat Pörtom församlings arbete eller fastigheter.

SVENSKA FOLKPARTIET UTGÖR EN NATURLIG KANAL FÖR KRISTET SAMHÄLLENGAGEMANG. SINOM PARTIET VILL VI I SPECIALFÖRENINGEN KRISTET SAMHÄLLSANSVAR UTTRYCKLIGEN BETONA OCH ARBETA FÖR KRISTNA VÄRDEN I POLITIKEN. VÄLKOMMEN MED I ARBETET!

BORGÅ**ESBO****INGÅ****JAKOBSTAD >**

KERSTIN LINDEN

KARLEBY >**KORSHOLM >****LARSMO >****LOVISA****NÄRPES >****PEDERSÖRE >****RASEBORG >****VASA >****VÖRÅ**

RÖSTA SVENSKT, RÖSTA KRISTET!

NU FINNS en animerad video för församlingsanställda med tips hur man kan vara kristen på sociala medier. Videon finns på <http://some.kirksuuntaviivat.fi/>

Praktisk guide för webbmöten

SOCIALA MEDIER.

Internet är idag en viktig mötesplats för många. Även kyrkan strävar efter att stärka sin profil och finnas till för människor där de är.

TEXT:
JOHAN MYRSKOG

– Vi vill uppmuntra medarbetarna att engagera sig och skapa diskussioner snarare än avsluta dem. Kyrkan ska vara en trygg och naturlig kumpan som man kan möta var som helst, inte bara på dess hemsidor, säger kyrkostyrelsens webbkommunikationschef **Sami Kallioinen**. Hur ska kyrkan vara på internet? Det är frågan som kyrkostyrelsens webbkommunikationsavdelning ställde sig för ca ett år sedan, nu hittat svar på och publicerat. Svaret är en slags praktisk guide för de som

arbetar i kyrkan, hur man ska bemöta människor på internet och finnas till både som anställd och som församlingsmedlem.

Det finns fyra utgångspunkter: Var öppen för möten, var personlig, var sakkunnig och var lojal mot din arbetsgemenskap. Tanken är att försöka nå dels de som redan är aktiva i kyrkan och bekant med dess verksamhet, och dels de som inte alls har någon kontakt alls med kyrkan.

Var är kyrkan nu?

Facebook är kanske det största forumet som inte bara samlar flest människor, utan också erbjuder goda hjälpmedel för företag och organisationer att marknadsföra sig själva. Många församlingar inom Borgå stift finns också stationerade där. Både församlingar och grupper inom församlingen har sina egna sidor, för att inte tala om de enskilda aktiva personerna inom församlingen som använder *Facebook* både som anställd el-

ler som privatperson. Även sajter som *Youtube* och *Twitter* gör det möjligt för kyrkan att dela med sig av tankar och åsikter.

Vad är visionen?

Sami Kallioinen vill betona möten och interaktionen mellan människor.

– I kyrkan kan vi använda oss av internet för feedback och för att sprida information, men fördelen med sociala medier är gemenskapen och sammanhanget som de skapar. Förhoppningsvis skapar det också gemensamma mål vilket inte alltid är så självklart.

En personlig kyrka

Michael Aminoff, 20, studerande och bosatt i Chicago skulle vara väldigt intresserad av att möta en sådan kyrka på webben.

– Det skulle vara fantastiskt om kyrkan kunde vara öppen för diskussion också med de som är mer kritiska, och inte bara med de som förhåller sig positiva till den.

Jonatan Sandell, 21, från Helsingfors och aktiv församlingsmedlem tycker också att det är viktigt att kyrkan finns på webben, men betonar att det viktigaste är att kyrkan finns till på ett personligt plan.

– Att kyrkan ser till den enskilda människan är huvudsaken.

Sami Kallioinen hoppas att det här projektet formar en levande kyrka också på webben.

– Målet är att inte bara att den enskilda anställda skulle vara aktiv utan att hela arbetsgruppen skulle vara med i det här projektet tillsammans. Som grupp kan man stöda och uppmuntra varandra, och sträva mot ett gemensamt mål säger Kallioinen.

– Paulus uppmanar oss att glädja sig med dem som glädjer sig och gråta med dem som gråter. Samma princip gäller på webben. Kyrkan måste göra sig synlig och finnas där människorna finns.

VÅGA FRÅGA

Många bilder på Gud

BO-GÖRAN ÅSTRAND är kyrkoherde och svarar på läsarfrågor om tro och kyrka.

Gud omnämns ofta som "fadern" eller "pappa" eller "han". Hur kan vi veta att Gud har ett kön och är just man?

JAG TROR, att det är viktigt att konstatera att Gud inte har bundit sig till något av könen.

Mannen och kvinnan är Guds skapelser som är bundna av tid, rum och sociologiska faktorer. Gud är mycket större än så.

Gud är ande, kraft och evig. Människan är en liten, övergående varelse i ett stort universum. Att tänka sig Guds identitet begränsad till ett kön är

som att försöka bära ett världshav i en liten hink.

MEN VARFÖR används då maskulina begreppsnamn för Gud i Bibeln? Namnen togs i bruk i en tid och i ett samhälle som var mansdominerat och det präglar nog beskrivningarna. På något sätt skulle ju Gud beskrivas.

Men begreppen används inte för att uttömmande beskriva Guds väsen, utan mera för att ge uttryck för Guds egenskaper och relationen mellan Gud och människa. Då Gud exempelvis beskrivs som Herre (mäktigt, härskare) och människan som tjänare (liten, beroende), betyder det inte att Gud är en man, utan att Gud är på en annan nivå än människan.

Då Gud beskrivs som bland annat kung, domare, herde och far så ger det bestämda associationer utan att Gud skulle behöva bli instängd i just några av dessa uttrycks-sätt. Varje beskrivning anger något perspektiv på Gud.

OCKSÅ i det patriarkaliska, mansdominerade samhället stiger några andra perspektiv på Gud fram. I Jesaja 66:12-13 kan man läsa: "Så säger Herren: Som en mor skall jag trösta er." och i samma bok (49:15) beskrivs Guds kärlek med en moderlig bild: "Glömmer en kvinna sitt lilla barn, bryr hon sig inte om den hon själv har fött?" Samma sak glimmar till hos Jesus.

Han använde gärna bilder ur djurriket och talade om sig själv som en herde för får, men han var inte heller rädd att jämföra sig med en höna som vill samla kycklingarna under sina vingar. Moderskärleken belyser en viktig dimension av Guds kärlek, en kärlek som älskar, drar till sig och vårdar.

INGEN MASKULIN eller feminin bild kan i sig ändå rymma allt. Varje bild har sin begränsning. Gud är alltid något mer än de uttryck vi använder från tid till tid. Gud är större än bilder från ett gammalt samhällssystem.

Men de olika bilderna, både de som finns i Bibeln och de som uppkommer i vår tid, får tillsammans försöka beskriva något av vem den Gud är som skapade både mannen och kvinnan till sin avbild.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och editerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN TOMAS VON MARTENS

Värda att älskas

I kristet språkbruk och i kristna sammanhang poängteras det ofta, för att

inte säga alltid, att Gud älskar oss och han älskar oss så mycket att han skickade sin ende son för

vår skull. Vi är frälsta för att Gud först älskade oss, inte för att vi älskar Gud, skriver Paulus.

Men om vi bara betonar människans synd och Guds stora kärlek blir perspektivet skevt. Vi börjar naturligt nog undra över varför Gud alls bemödar sig om

att rädda oss och vad det är i oss som han egentligen älskar om vi är så genomdåliga alltigenom? Finns det ingenting i oss som Gud kan älska helt förbehållslöst?

Lösningen tror jag finns i att förstå att Gud älskar oss på samma sätt som vi älskar våra barn.

Vi kan bli ledsna på våra barn ibland, ändå älskar vi dem precis som de är och tycker att de är fantastiska för att inte säga fullkomliga. Vi ser dem som de är med sina olika personligheter och vi skulle aldrig anse dem som bristfälliga eller ofärdiga.

Vår kärlek till våra barn är här och nu och är inte beroende av om de "utvecklas" eller inte i framtiden. Det handlar inte om en byteshandel då vi ger kärlek för rätt prestation.

Jag tror att Gud älskar oss på samma sätt. Han älskar oss för att vi faktiskt är vär-

da att älskas precis sådana som vi är och med just den personlighet vi har. Han älskar oss i den stund som är.

Vad han mest längtar efter är att få lyfta upp oss i sin stora trygga famn och berätta för oss hur otroligt duktiga och fina han tycker att vi är.

INGENMANSLAND. De som lämnar islam för att bli kristna väljer en livslång Getsemanekamp. De tigs ihjäl både av sina hem, världen och dästa kristna i väst.

Hel blir jag aldrig mer

TEXT: MAY WIKSTRÖM

ILLUSTRATION: MALIN AHO

”Lidande” är inte det första som slår en i hägen när den välklädda turken i yngre medelåldern släntrar in i caféet i kryptan i *St Martin in the Fields*.

Zia Meral bor numera i London, forskar i Cambridge och reser frekvent mellan västerländska huvudstäder. Alltemellanåt plockar BBC in honom som politisk kommentator i frågor om Turkiet, EU eller religionsfrågor. Han ingår i en hjärntrust kallad RUSI, som samlar Mellanösternexperter. Han har följt med Egypten under flera år, långt innan det smäll.

Men under fasaden bor det fortfarande en 17-åring, som nyfiket undersökte den turkiska lokaltidningens propaganda om att den anglikanska församlingen lockade ungdomar med vin, 100 dollar varje söndag och utsikten att gifta sig med en ung brittiska.

Själv brukar han raljera kring det för-

sta mötet: Något nattvardsvin fick han inte, eftersom han inte var döpt och konfirmerad. När häven med pengarna gick runt förväntades han ge istället för att få. Och när det gällde giftasutsikterna var bänkarna fyllda med anglikanska tanter. Men han fick något annat, något som resulterade i utfrysning

BYTTE TRO Zia Meral blev kristen som tonåring i Turkiet. Han jobbar för att världen ska se konvertiternas utsatta situation.

och ensamhet, i sömnlösa nätter hopkrupen i fosterställning i en sovsäck på golvet hos en vän.

Zia Meral är konvertit, kristen med muslimsk bakgrund – eller ur islams ögon betraktat – apostat, avfälling.

I dag jobbar han för att synliggöra konvertiternas situation på internationell nivå. Och för att bistå dem som råkar i kläm.

– Jag vill verkligen vara trogen den vision jag hade från början och vara en röst för dem som lider och hjälpa dem, säger han.

Han är inte längre fysiskt utsatt, även om han under sina många resor i Mellanöstern befinner sig i farliga situationer.

Vill inte glömma

– Har man en gång blivit utsatt för lidande eller sett dem man älskar lida är man brännmärkt för livet. Det märket lämnar en aldrig. Samtidigt ger de här erfarenheterna mig kraften att jobba vidare. Jag vill komma ihåg dem, i stället för att försöka glömma och bygga ett gott liv i New York eller nån annanstans. Det jag har sett och gått igenom hjälper mig att vara trogen.

Det hjälper honom också att öppna dörrar, till regeringar och medier.

Har du någon kontakt med din egen familj?

– Nu har vi goda relationer igen. Det tog tretton år att bygga upp dem. Men de senaste tre åren har det skett mycket helande. Det är fortfarande känsligt för dem att jag är allmänt känd i Turkiet som kristen, som kommentator på TV och författare. Men jag känner att jag har återknutit till mitt hemland och mina rötter.

För hans del har det alltså gått någorlunda. Det är inte fallet för de allra flesta konvertiter. I sin rapport *No Placeto Call Home* (Ingenstans att kalla hemma) redovisar han för hur de i olika länder utsätts för varierande grad av repressalier, allt från dödshot och våld till utfrysning och tjat.

Att leva vidare som förrädare

Men han ger också bakgrunden till att det ser ut som det gör. Den är allt annat än enkel. Zia Meral beskriver den situation konvertiterna tvingas leva i.

– En religion, särskilt en som islam, handlar inte bara om en personlig övertygelse eller en åsikt. Att lämna en religion för en annan är inte som att byta filosofisk riktning: ”förr existentialist, nu nihilist” eller ”förr höger, nu vänster”. Religionen har enorma följder för hur du ser på och lever ditt liv, vilka värderingar du har, hur du klär dig, vad du äter eller inte äter.

Men det handlar också om vilken del av världen man hör hemma i. Vilken kultur och gemenskap upplever man att man tillhör.

– Tillhörighet betyder allt i mänsklig gemenskap och psykologi. Också på det personliga planet får vi vår mening genom att tillhöra något.

När någon lämnar islam är följden, oberoende av vad den som bytt tro själv anser, att hans eller hennes gemenskap, familj, arv tar avstånd.

– Det gör de därför att de ser det som att du förnekar dem, även om det inte är så och inte behöver vara så. Den som lämnar islam ses som en förrädare av sitt eget folk och sin civilisation. Men på andra sidan väntar inte heller någon naturlig gemenskap, ingenting att komma in i.

– Kristus är ingen social konstruktion, inte kristen tro heller. Men kristenheten är skapad av sin kontext. Hur den ter sig i England eller Finland beror på respektive kulturer, så när någon från Mellanöstern säger att han vill följa Kristus, så är det inte bara frågan om att följa Kristus i sitt hjärta – det sker ett automatiskt byte av kultur som konvertiten får kämpa för att passa in i.

Meral ger ett konkret exempel: När han kom till tro gav missionärerna honom, som vuxit upp i ett muslimskt land, svinkött att äta.

– Det byggs upp ett enormt inre tryck, med massor av frågor att ta ställning till: Vem är jag? Vad ska jag göra med mitt liv? Känslomässigt är ens rötter skadade. Utifrån finns trycket från din familj, dina vänner, dina arbetsgivare, din livskamrat.

Majoriteten ger upp

Det finns bara ett fåtal alternativ kvar att klara ekvationen. Enligt Zia Meral väljer många konvertiter att fullfölja brytningen med sin gamla kontext totalt, de gömmer sig i kristna enkla-ver och accepterar isoleringen, vare sig de bor kvar i sin egen kultur eller flyttar till ett annat land.

– Därmed förlorar de sin närvaro i sitt gamla samhälle. De verkar bevisa exakt vad de som de lämnat anklagar dem för.

Eller så blir de kvar i den ambivalenta kampen mellan den gamla tron och den nya, från dag till dag.

– Eller så ger de upp. Det är ett faktum att de flesta muslimska konvertiter, mellan 70 och 80 procent återvänder till islam inom ett par år. Det enda land som utgör ett undantag i det här fallet är Bangladesh som har en lägre drop-out, säger Meral.

”Den största myten, som den västerländska kyrkan älskar, är att tron växer under förföljelse. Det gör den inte. De flesta mister sin tro eller skadas på grund av den.”

Zia Meral

Ibland sker återinträdet för syns skull, konvertiten behåller sin tro i hemlighet, ibland blir de mer övertygade muslimer än de varit förut.

Han kan förstå varför det är så svårt. Även om de inte är utsatta för dödshot känner alla konvertiter av en stor press, både socialt och personligt, var de än befinner sig i världen.

Du också?
– Det gjorde jag ... det gör jag. Jag känner mig inte hemma i västerländsk kristendom, men jag är uppenbart inte heller muslim.

Är det värt det?

Att vara utstött av hela sitt sammanhang ger en stora känslomässiga skador. Hur ska du klä dig? Vad ska du äta? Dricker du alkohol ... eller inte? Frågorna är många.

För trettio år sedan var fenomenet att lämna islam för kristendomen nästan okänt, det få fallen var väl kända.

– Från 1980-talet framåt har vi sett allt fler. I dag har Turkiet minst 4 000 konvertiter, berättar Zia Meral.

I Algeriet är ökningen störst. Enligt Meral kom den verkliga boomen efter att myndigheterna slängt ut alla missionärer och stängt kyrkorna.

– Konvertiterna där är minst 40 000, och utgör den största gemenskapen i sitt slag i hela Mellanöstern.

Ibland undrar kritiska röster, också bland kristna teologer, att om det här nu förorsakar så mycket lidande – varför alls missionera bland muslimer? Varför stöka till det? Är det verkligen värt det?

– Jag har ställt mig själv samma fråga ett par gånger. Under ett research-uppdrag i Iran träffade jag en ung man som varit en av 40 som arresterades efter en konferens. 38 av dem avsåde sig sin tro inför polisen och fick lämna fängelset. Han och en annan gjorde det inte. Mannen drogs inför rätta flera gånger för att tvingas att avsäga sin tro. Han miste det jobb han behövde för att försörja sin mamma och sin syster. Han sa till mig ”Jag vill dö för min tro” och jag svarade honom ”Det är jättefint, men hur har du det egentligen?”. Då brast han i gråt. ”Vad ska jag göra? Vem ska ta hand om min familj? Skäms

Kristus för mig om jag förnekar honom?” Bakom det hjältemod som pådyvlas de här människorna, med förväntningar på att de ska gå i döden för sin tro, finns det mänskliga realiteter, och inga svar att ge.

Varför gav inte du själv upp?

– Jag har varit nära, tre gånger. Vägen har aldrig varit enkel. Och det finns ingen garanti att jag klarar det i framtiden heller! Det gäller ju oss alla ... Jag har kommit till den punkt där jag frågat mig själv, vad är allt det här värt? Det är en legitim fråga, om och om igen. Särskilt när jag i mitt arbete ser så många människor som lider och får sina liv förstörda. Ett svar, kanske intellektuellt svagt sådant, är ”vad gör jag i stället?”. Ett annat bottnar i trons väsen och det vi tror på. Men hur det än är kommer man inte ur den här erfarenheten helskinnad. Den största myten, som den västerländska kyrkan älskar, är att tron växer under förföljelse. Det gör den inte. De flesta mister sin tro eller skadas på grund av den.

Han vill inte kategoriskt döma ut kyrkorna i väst, många aktörer jobbar också för de här frågorna. Men ibland verkar talet om förföljelse paketeras som något som konsumeras i väst för att stärka den egna tron.

– Min personliga tro handlar aldrig om att bekvämt luta mig tillbaka, den är mera kamp, ilska och frustration, mot-sättningar och spänningar än en stillsam söndagsmorgon, säger han.

Vilket bidrag kan konvertiterna ge den kristna kyrkan teologiskt – annat än att dö för den?

– När jag tänker på de här människorna så tänker jag på Getsemane trädgård, där man gråter tårar och ber Gud ta den här kalken ifrån en, men samtidigt har någon slags plikt att fullfölja ett löfte – också fastän man inte vill. Då vänder man sig till människorna runt en, ber dem vaka och be med en. Det här är egentligen den enda bild som hjälper mig att fortsätta! Också i nattvarden ser jag lidandet, jag tar del av Kristus lidande och tortyr. I den tar jag också del av det lidande som de andra utstår, de som delar hans kors. För mig är det ett starkt bidrag till den kristna teologin. Att tolka lidandet som närvaro. Att föra helandet in i en mörk och smärtfylld värld, som ropar ”Gud, varför har du övergivit mig!”. Kanske vi mitt i den övergivenheten, i vår dumhet, smärta och våra lögnar kanske faktiskt ändå kan föra fram Kristus. Till Getsemane återvänder jag därför ofta.

ALBANIEN. År 1967 förbjöds all religionsutövning i Albanien. Både kyrkor och moskéer stängdes och troende förföljdes. I dag råder religionsfrihet och de religiösa samfunden växer sakta till sig. Acceptansen dem emellan är smått unik.

Albaniens kyrkor vaknar upp

TEXT OCH FOTO: EVA VIKSTEDT

Den som anländer till Tirana med flyg möts genast av en religiös symbol. Flygplatsen är uppkallad efter nobelpristagaren **Moder Teresa**, och i den första trafikrondellen står hon staty.

Ändå har vi anlänt till det enda landet i världen som har utropats till en ateistisk stat.

Moder Teresa, eller Nënë Teresa som albanerna själva säger, är den enda alban som är känd över hela världen och utnyttjas till fullo i marknadsföringen av det fattiga balkanlandet.

Kontrasternas land

I dag, tjugo år efter kommunismens fall, håller de religiösa samfunden på att vakna till liv igen.

År 1967 förbjöds all religionsutövning i Albanien. Redan tidigare, när **Enver Hoxhas** kommunistregim tog makten efter andra världskriget, inleddes förföljelser av såväl kristna som muslimer. Kyrkor och moskéer stängdes, namn ändrades. Varken personer eller platser kunde bära namn med religiös anknytning.

Enver Hoxha dog år 1985 och småningom återinfördes religionsfriheten i Albanien. Under de senaste decennierna har mycket hunnit hända: Man har byggt, utbildat, predikat.

Tre trossamfund har levt sida vid sida i århundraden i Albanien, katoliker, ortodoxa och muslimer. Protestanternas andel av de kristna är försvinnande liten. Brittiska och amerikanska utsända försökte sig på missionsarbete på 1800-talet och grundade de första församlingarna. I dag är de fortfarande små men många, närmare 200, och de flesta av dem har anslutit sig till den albanska evangeliska alliansen, som fungerar med tillstånd av regeringen sen några år tillbaka.

Inorr har landet stått under inflytande från Rom och där är den romersk-katolska kyrkan stark. Moder Teresa, född som **Agnes Gonxha Bojaxhiu** av albanska föräldrar i Skopje i nuvarande Makedonien, är katolikernas främsta symbol.

I början av 90-talet fanns det nästan inga katolska präster kvar i Albanien. Bara en tiondedel av dem hade överlevt Hoxhas förföljelser.

I söder, nära den grekiska gränsen,

”Hemma brukade vi måla ägg till påsk – men i smyg. Det fanns angivare med långa öron överallt.”

Anila Droboniku

finns de ortodoxa samfunden.

De ortodoxa församlingarnas antal är nu uppe i över 900 och fler än 250 kyrkor har restaurerats och återuppbyggts. Nya präster har anställt. En teologisk fakultet på universitetsnivå ligger i startgroparna.

I Berat, en stad i centrala Albanien, träffar jag **Anila Droboniku**, museielektor vid Onurfis ikonmuseum. Medan hon presenterar det unika museet, berättar hon livet i det ateistiska Albanien.

– Hemma brukade vi måla ägg till påsk – men i smyg. Det fanns angivare med långa öron överallt.

– Jag växte upp i en religiös familj som höll på traditionerna. Vi barn fick lära oss kyrkans sånger av farfar, men akta oss för att låta grannarna höra vad vi sjöng.

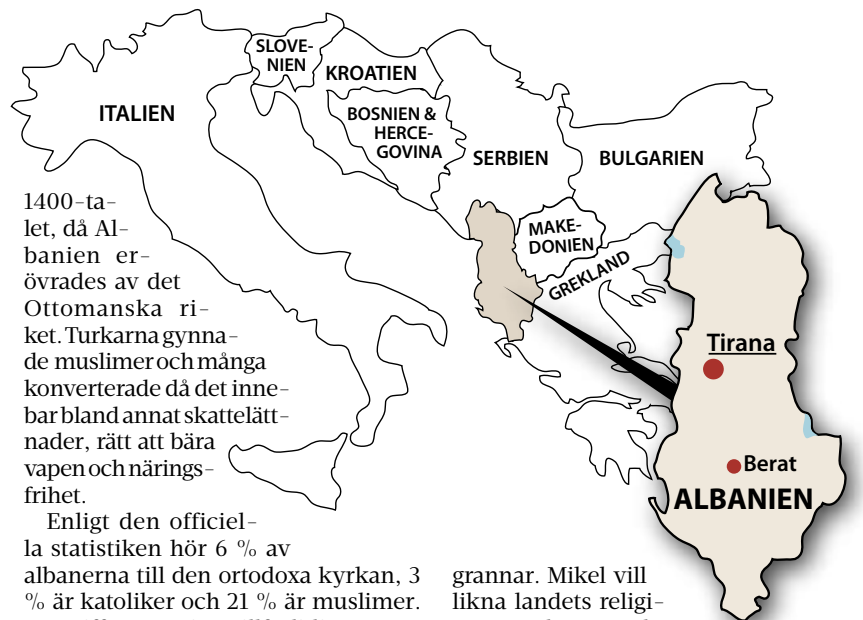
Anilas farföräldrar hörde till dem som räddade ikoner när kyrkorna stängdes. De gömdes undan och skyddades.

Hennes farmor tog henne till kyrkan under förespeglingen att de skulle studera konst. De kyrkor som inte förstördes hade blivit museer och visades åt utländska turister. Ikonerna kallades målningar, helt enkelt.

Kyrkor utan präster

Hon visar oss de vackert restaurerade unika ikonerna i St Nikolaus-katedralen i Berat. Ikonerna är målade av artisten Onufri och hans son för 500 år sen. Men hon pekar också på allt som borde göras: freskerna som blir dyra att restaurera, kyrkorna i närheten som står i ruiner, prästerna som saknas. Det är inte problemfritt att starta upp det religiösa livet igen.

Islam är störst bland religionerna sen

1400-talet, då Albanien erövrades av det Ottomanska riket. Turkarna gynnade muslimer och många konverterade då det inbar bland annat skattelättnader, rätt att bära vapen och näringsfrihet.

Enligt den officiella statistiken hör 6 % av albanerna till den ortodoxa kyrkan, 3 % är katoliker och 21 % är muslimer. Men siffrorna är inte tillförlitliga. Antalet församlingsmedlemmar växer ständigt och statistiken haltar.

Det religiösa livet i Albanien är inne i ett intressant skede. Dels finns ett nyvaknat intresse för religion, dels anses Albanien höra till de minst religiösa länderna i världen. Enligt en studie uppger 60 % av befolkningen att de är icke-troende.

Det beror inte enbart på det nästan halvsekelånga förbudet mot all religionsutövning. Såväl kristendomen som islam tvingades nämligen på den illyriskiska befolkningen på Balkan när det begav sig. Albanerna valde att förhålla sig avvaktande till ockupanternas religion och lyckades behålla en stor del av sina tidigare traditioner i det bergiga, isolerade landet.

Religionernas harmoni

På gott och ont har det lett till ett religiöst klimat som präglas av förståelse och acceptans, åtminstone i en utomstående betraktarens ögon. På gravgårdarna ligger de döda sida vid sida, oberoende av religion. En kristen kan söka sinneslugn i en moské utan att känna sig ovälkommen, en muslim kan besöka den kristna kyrkan, om det känns bekvämare så.

På besök i den muslimska bektashi-sektens huvudkvarter i Tirana frågar jag dervishen **Mikel** hur han förhåller sig till landets kristna.

– Vi besöker varandra under de stora högtiderna, berättar Mikel, som under påsken brukar titta in hos sina kristna

grannar. Mikel vill likna landets religioner med marmorkolonner som tillsammans bär upp himlavalvet, Gud.

Religionernas harmoni i Albanien är som himmelriket på jorden, säger han.

Också Mikels muslimska familj fick hemlighålla sin tro under kommunisttiden. Moskén användes som äldreboende.

– Men tron är som blomman. Vinterns köld får den att vissna ner, men på våren är den tillbaka igen, den reser sig från de döda.

Varken muslimer eller de ortodoxa kan ge mig exakta siffror på hur många nya aktiva församlingsmedlemmar de har fått. Men i synnerhet bland de gamla och de allra yngsta har intresset vaknat.

Många i min generation har tappat kontakten till sin religion, konstaterar Anila och säger att den som har gift sig med en partner från en annan religion ofta väljer att stå utanför.

– De vet inte vad kyrkan kan erbjuda och blir förvånade när utlänningar beundrar Albaniens religiösa kulturarv.

Vi får ta ett steg i taget mot framtiden, konstaterar Anila Droboniku i Berat.

KORT OM ALBANIEN

- **Huvudstaden heter Tirana** med cirka 420 000 invånare.
- **Det officiella språket är albanska.**
- **Statsskicket är republik.**
- **Presidenten heter Bamir Topi.**
- **Ytan är totalt 28 748 kv.**

Källa: Wikipedia

ANILA DROBONIKU fungerar som guide på den ortodoxa kyrkans museum i staden Berat.

EN GÅNG i tiden fanns det 42 kyrkor och 2 moskéer inom Kala-fästningens murar i Berat. Nu står de flesta i ruiner och väntar på restaurering.

ÖVERALLT PÅ den albanska landsbygden kan man se kommunistledaren Enver Hoxhas betongbunkrar.

DE UNGA i Albanien har börjat återvända till kyrkorna sen religionsfriheten återinfördes.

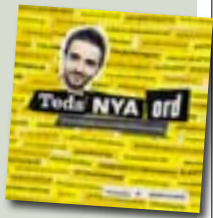

UNDER ENVER Hoxas kommunistiska diktatur förföljdes både kristna och muslimer.

DEN MUSLIMSKA dervishen Mikel hör till bektashisekten som anses tillhöra islams mest moderata flygel.

PRESENTATION

Seriöst roliga
nyordFörra
som-
maren
bodde
jag på
sådant
av-
stånd

från jobbet att jag kunde gå hemifrån tio över åtta och alltså precis hinna höra Ted Forsströms nya ord för dagen i radio Extrems Succé-morgon. Nu när mina morgontider inte längre passar lika bra ihop med Forsströms ordlekande är det fint att upptäcka att man kan avnjuta dem i bokform.

Fint är för övrigt en underdrift för den här hejdlöst roliga lilla boken. Konceptet bygger på att ta två existerande ord och bygga ihop dem till ett nytt ord som beskriver en företeelse vi alltid vetat eller alldeles nysst upptäckt att vi behöver ett ord för.

Vad sägs till exempel om *Betlehemmabio* (skapat av Betlehem och hemmabio) med betydelsen "En teknisk pryl som är så modern och fantastisk att den lyser som en stjärna på himmelen och får dina kompisar att vallfärda till ditt hem för att beundra den."

Teds nya ord är som gjord för att delas med andra människor. Det är ingen slump att formatet är ganska kompakt och litet – som gjort för att bära med sig. Men det är just delandet som är viktigt att hålla i minnet. Även om boken kunde mildra den tråkiga känslan som hänger ihop med postoporos (med betydelsen "Upplevelsen av att en kö går så långsamt att man faktiskt kan känna att man åldras") är det bra att komma ihåg att spontana gapskratt i folksamlingar kan väcka oönskad uppmärksamhet. I festligare sällskap tillsammans med goda vänner – eller för att liva upp kaffepausen på jobbet – är boken däremot guld värd.

ERIKA RÖNNGÅRD

Att finnas till för varandra

UTSTÄLLNING Numera uppdaterar folk sin status och berättar bara vad som händer i ens eget liv utan att fråga något av den man samtalar med. Fotografen Johanna Hackman vill att man ska vara mera intresserad av andra andra än av sig själv.

TEXT: JOHAN SANDBERG FOTO: JOHANNA HACKMAN & JOHAN SANDBERG

Johanna Hackman är aktuell just nu med utställningen *Du bor längs mig* på Kuntsi i Vasa. Utställningen som pågår till slutet av januari är den mest heläckande av hennes fotokonst.

Utställningen omfattar en tidsperiod av trettio år och består av fyra helheter. *Utan Oss* består av ett fyrtiotal verk som Hackman fotograferat bland hemlösa i ett tiotal storstäder i sex års tid. I helheten *Sorg* förmedlar hon sin känslor efter sin pappas död. *Mellan* består av porträtt av för henne viktiga personer och *Andningar* handlar om framtidens gåtfullhet.

I den största helheten visar Johanna Hackman vilken kall och ogästvänlig värld utstötta och hemlösa lever i. Kylan syns tydligt i dubbel bemärkelse, kylan utomhus och kylan i avsaknaden av kärlek och mänskliga kontakter.

– Det är en ensam värld, säger hon. Människorna som lever i den saknar möjlighet att skapa ett rum där de kan vara avslappnade och sig själva. Och framför allt bestämma när de vill vara i sitt rum.

Att kyrka och samhälle öppnar samlingslokaler för dem ser Hackman som något gott.

– Men de saknar ändå ett privatliv och en vardag som alla vi andra har.

I november för tre år sedan drabbades Paris av något de hemlösa kallar den stora kolden då många omkom.

– Då ställde Paris upp på ett fantastiskt sätt. De öppnade skolor och låt hemlösa bo där. På hemsidorna uppmanade man folk hjälpa hemlösa; ge dem mat, upplåt portgården till trappan eller soprummet. Ge dem åtminstone ett leende. Det tog mig ganska hårt. Tänk att staden upplever att de måste

uppmana folk ge dem ett leende. Samtidigt blev jag också glad för ett leende hjälper många, inte bara de som är i kris.

Medan hon arbetat har Johanna Hackman märkt att antalet hemlösa ökat explosionsartat. Men inte bara i Paris. Hon har sett det även i Helsingfors.

– Man måste man fråga sig vad kan jag göra för den här människan. Jag har ett ansvar även för de människor som inte är mina släktingar. Det finns ett större skäl att älska dem som inte har någon. De behöver det mest.

Hoppet räcker inte

För ett och ett halvt år sedan var en del av hemlösheten utställd i Åbo. Då fick Hackman kontakt med en person som sade att bilderna inte bara handlar om hemlöshet, utan om att bli mobbad och utestängd ur sin familj och helhet. Bilderna hade hjälpt henne.

– Jag blev tacksam för mina bilder fick en större brännvidd än jag först trott. Jag är glad om de kan tända ett hopp hos hemlösa och hjälpa folk att känna sig mindre ensamma och mera tröstade. Men för en hemlös räcker inte att bli tröstad för de har inget. Där krävs agerande och ett mera mänskligt samhälle. Det behövs ett vi och inte ett jag.

Hon säger sig inte fotografera hoppet utan överlevnad.

– Det är överlevnad de hemlösa sysslar med. Hoppet räcker inte om man inte har mat eller jobb.

För sin egen del har hon upptäckt att hon under processens gång börjat prata mindre och göra mera.

– Jag hoppas att folk ska bli berörda av bilderna. För då finns det en chans att man ändrar sitt beteende. Om det

DEN HEMLÖSA mannen bakom pelaren frös senare ihjäl i den stora kylan i Paris för tre år sedan.

TVÅ BILDER ur serien *Sorg* uppe till höger.

HELHETEN SORG består av tolv bilder.

UTAN OSS är en hyllning till gatans folk.

leder till att man börjar ta mera hänsyn till varandra hemma, på arbetsplatser, till hemlösa, alkoholister, äldre och den som behöver hjälp blir jag så lycklig att jag spricker.

Sin egen sorgprocess visar Johanna Hackman i en serie bilder hon tog efter sin pappas död. Innan begravningen åkte hon till Frankrike på en fotografifestival som pappa sett fram emot.

– Jag insåg att det enda jag kunde fotografera i Frankrike var min sorg. Jag träffade människor på olika ställen. Jag berättade för dem vad som hänt och förklarade att jag vill skildra det i bild. Jag bad dem komma till en plats jag sett tidigare där ljust korresponderade med de känslor jag hade inom mig. Jag sade att du vet vad som hänt och nu får du göra vad du vill med mig. Alla gjorde olika saker, jag bara satte på kameran och gjorde som de ville. Det var så rörande att bli tröstad av en främman-

En puckel eller två

BOK

Karmela Kamel

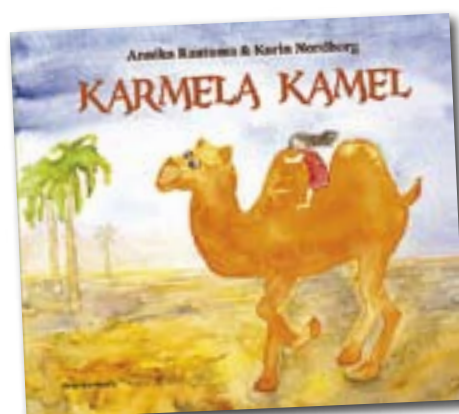
Text: Annika Rautoma
Bilder: Karin Nordberg

Förlag: Fontana Media

Om utanförskap och vänskap handlar Fontana Medias höstbok för barn. *Karmela Kamel* är en stor och

varm bok som bjuder in läsaren i en guldgul ökenvärld där kameler och dromedarer hittar varandra trots sina olikheter.

Det är Karin Nordberg som gjort akvarellmålningarna som får rama in berättelsen om milda Karmela, bråkiga Drott, fina Denice och lilla Yasmin. Bilderna är mjuka och välkomnande och på många sätt annor-

lunda än den rådande trenden inom barnboks litteraturen där tydliga, underfundiga och ofta kollageliknande illustrationer får stort utrymme.

Annika Rautoma har skrivit den förhållandevis långa berättelsen på vers. Som godnattsaga för min trötta treåring blir det både för långt och svårt, men med lite mera tid och något är till på nacken är det här en rik berättelse, full av empati och skriven på

en mustig svenska.

Både bilderna och berättelsen beskriver utanförskap på ett hjärtskärande sätt. Men när det kniper behöver djuren alla varandra och inte ens busarna är starka ensamma. Alltsammans slutar i ett enda stort dromedar-kamel-kalas. Även om alla utanförberättelser inte slutar lika lyckligt får åtminstone Karmela Kamel till slut vara med. Vackert så.

CHRISTA MICKELSSON

de människa. Det mest fantastiska är att de fortfarande håller kontakt med mig efter tre år.

Jag fascineras av skönheten i bildserien. Kan och får sorgen vara vacker?

– De tycker det, säger Hackman. Många säger att bilden där en gammal kvinna kramar mig är vacker. Det gör mig lycklig, för jag vet att i det vackra ligger en stor tröst även om man inte ser det när man är i en djup sorg. Jag upplever att människor som sörjer är väldigt vackra. Jag fick också höra att jag var vacker fast jag var ledsen. Det är ju då jag är som närmast mig själv och mi-

na inre känslor. Då är jag väldigt nära döden, livet och Gud. Det är där jag tror det vackra i sorgen kan ligga.

Hackman tog några bilder en natt hon inte kunde sova på grund av sin sorg.

– Isynnerhet män har sagt att bilderna när jag tittar ut ur mörkret är vackra. Det man upplever som det vackra i sorgen varierar otroligt. Det vackra kan också vara i de hemlösas sätt att ligga eller stå.

– Det vackra för mig ligger i trovärdigheten. Jag vill att människor jag fotograferar ärligt visar vem de är. Tänker jag på hur det ser ut så sätter jag fil-

ter på verkligheten. Det enda jag tänker på är hur ljuset faller. Jag älskar att fotografera när det är mörkt för då kommer det lilla fram.

Av den orsaken fotograferar Hackman sig endast i befintligt ljus.

– Om jag tillför ljus i bilderna ändrar jag premisserna för dem jag fotograferar. Det är mera intressant att söka hoppet eller värmen i det som finns.

Även om bilderna är ganska mörka så säger hon sig vara en hoppfull person. Men hon ser alltid mörkret.

För att kunna återge det hon såg på gatorna tog det länge innan Hackman fann rätt kamera.

– Allt blev för skarpt eller ljusst för det jag såg. Jag använde både farfars gamla Rolleiflex och en Holga plastkamera med plastlins. Med Holgan fick jag bilderna jag såg på gatan. Det enda jag fotograferat digitalt är sorgen. Jag tycker om den fysiska processen.

”För en hemlös räcker inte att bli tröstad för de har inget. Där krävs agerande och ett mera medmänskligt samhälle.”

Spänningslös förväntan

MUSIK

The Ultimate Collection

Artist: Tim Hughes
Skivbolag: EMI christian music group 2012

Äntligen! För första gången på länge har jag fått tag i en lovsångsskiva. Ivrigt sätter jag den i stereon och slappnar av. Tankarna får strömma fritt och musiken ta över. Oj vad skönt det är!

Lovsång är enligt kristen tro en tillbedjan till Gud i musikform. I dagens läge en mycket intressant genre. Så gott som varenda en sång har samma ackordföljd och texten är alltid baserad kring samma tema: Att upphöja Gud. Utan att överdriva alltför mycket så låter varje låt precis som den förra.

Tim Hughes musik är inget undantag. Hans låtar följer även de, samma mönster och inriktning. Klassiska snabbare poplåtar som *Happy day* och *Holding nothing back* blandas med lugnare sånger i stilen *Here I am to worship* och *Everrything*, och man tycker att man har hört allt redan nästan innan man hunnit börja. Det är lättlyssnat och det är förutsägbart. Vad är det som trots allt känns så tidlöst och attraktivt i det?

För att uppskatta lovsång måste man förstå syftet med det. Huruvida man tar till sig det, beror helt och hållet på vad man letar efter. Ur ett musikaliskt perspektiv finns det inte mycket som känns spännande, men om man förstår att gå djupare än musiken i sig är det som om en helt ny värld skulle öppnas. Det handlar om något djupare än en trallvänlig melodi och intressanta arrangemang. Det handlar om ren och skär

hängivenhet. En oerhörd passion för något större än en själv.

Hughes känns så ärlig då man reflekterar över hans texter. Han försöker inte få saker att bli mer komplicerade än vad de är utan går rakt på sak då han genom musiken formulerar sin bön till Gud. Bäst märks det kanske i låtarna *Consuming fire* och *God of justice*, där Hughes i sin ödmjuka stil ber om att Gud ska använda honom för att göra gott i världen. Det är något i hans sätt att skriva och framföra låtarna som känns väldigt inspirerat. Fastän lovsångsmusiken inte kommer in i sitt absoluta rätta element, då det inte är ett liveframträdande, så tycker jag att Hughes lyckas fånga magin, vilket inte alls är en självklar sak med någonting som är mer än bara musik. Tankarna går onekligen mot Gud då jag lyssnar på skivan, och det är väl egentligen det som är hela poängen.

Tim Hughes har lyckats med att samla de kändaste låtarna han åstadkommit under sin 15-åriga karriär. *All glory* är väl egentligen den enda låten jag inte kan låta bli att sakna, men annars känns skivan rätt komplett.

Man orkar inte lyssna på skivan hur mycket som helst. Långt ifrån. Men det är en skiva man ändå ständigt återkommer till. Varför? Den blir aldrig inaktuell. Om Gud är tidlös så är också sången till honom tidlös och därför går det inte att bli trött på den, fastän det ibland känns som det absolut tråkigaste man bara kan hitta i musikväg. Men det är trots allt frågan om så mycket mer.

■ JOHAN MYRSKOG

TIM HUGHES blandar gammalt och nytt i sin samlingskiva.

Sex kandidater för årets kristna bok

BOK. På bokmässan i Helsingfors den 28 oktober blir det klart vilken bok som blir årets kristna bok. Vinnaren utlyses av ärkebiskop **Leo**. Kandidaterna är följande:

Kadonneet askeleet – Matkoja aikaan ja taiteeseen av **Hannu-Pekka Björkman**, handlar om konstens dimensioner, kulturer och minnen.

Maijan tarina. Lap-

sen seksuaalinen hyväksikäyttöyksilön ja yhteisön traumana av **Johanna Hurtig&Mari Leppänen** (red.) är en uppmärksammad skildring om pedofili.

Muukalainen av **Erkki Jokinen** behandlar ämnet främlingskap i olika former.

Pieni kantaattikirja – J.S.Bachista, unista ja tiheästä todellisuudesta av **Leena Jäppilä** är en djup-

MAIJAN TARINA som handlar om pedofili är en av kandidaterna.

dykning i Bachs kyrkokantater.

Mitä varhaiset kristityt uskoivat av **Heikki Räisänen** är en forskares syn på de första kristnas tankesätt.

Seitsemän silmäniskua av **Pekka Simojoki** och **Kalle Vaismaa** är en festbok om Simojokis liv.

På www.kristilliset-kustantajat.fi kan man rösta. Vinnaren får 2000 euro.

Kyrkospel i Vörå

TEATER. I slutet av oktober kommer Karvsor bönehus att stå värd för pjäsen *Breven från broder Lorens*. Sammanlagt ges två föreställningar, lördagen den 27 och onsdagen den 31 oktober.

Det rör sig om en pjäs baserad på en verklig person, den franske 1600-talsmunken **Broder Lorens**, eller snarare på brev av den-

ne, men är i övrigt en fiktiv historia. Pjäsen är skriven av **Eva Hietanen** och räcker cirka 50 minuter.

Det är en fristående teatergrupp som satt upp pjäsen, och i huvudrollerna finns **Bengt-Erik Rönn** som broder Lorens samt **Gunvor Nygård**.

Inträdet är fritt och kan förhandsbokas från och med den 22 oktober.

KRYSSET OKTOBER

LUSTGÅRD 1 Mos 28	BADSTRAND 1 Rio de Janeiro	POJK-NAMN	KVISSLA	INSTRUMENT	TON	DUBBAT	FLAGGLINA PÅ FARTYG	GÖPA	REBECKA MAKE 1 Mos 29:21	PRÄST-ROCK SLUTET SAMFUND
BERÄTTANDE DIKT			STRÖMMAR STÄRKADE RYTTOLAN LAND				HAN VÄRDE IN TÄNK OM SÅVA LÄMNA 2 Mos 5:20			
SKYND- SAM	FÖRSÖK MED TRY HÄR	PERJERING STORDOMS GÅR HÄR 1 BRÖD			PRÄST HÄMOLJIG FORSÄMMING INSTITUT 1 USA			HÄNDE GÖRS I MUSIK		
SPRÅK						RÄMMAR NY- GÖRJARE			DATA BERIDEN LANSIER	FLITIG SOV- PLATS
			FRUKT	DRILLJANT BILÖSKÖN YNGLING						
STOR- ERBJÄRAN EN FLIK AKTIG HISTORIER				ÄR MUSIK UTAN HARMONI KÄMPAR I ÖRSKILAN				HÄR TILL ALLANDE KAN LÄ ÖATYDA		
SMÖR- GÅS	FÖLLERADE FÄGEL				ERFAREN			KRYDDA SLÄKTING TILL HÄR ANNA		
DAVIDS SON 2 Sam 3:23		STJÄRNA SMYCKE- TILL- VERKÄRL	UTHÄLLIG SLUT 10KASTES SON	FÖRSLÄP- NING HUD			ÄR KURJON ÖGRUPP			SAK- KUNNIG RÅD- GIVARE
				BO- RICKAN		GÄTFULL PERSON				KUST- ARTIL- LERIET
TALAS I NEAPEL					FALSET VÄTLEN FÖRRÄN	POCH OM ...VINNA SÄGER 1 Mos 25:15 SMALTA				FÖR- TRYCK SKÄL
ANMÄLAN LÄNGD- GRAD 3300000		DAN- MARK	GRÖNNE	GESTALT I EGYPTEN GUDASAGA		ANHALT KRYDDA				UPP- SATS
			TVÄR- SLÄ	JUHANI, FÖR- FÄTTARE	UPPMÄR- SAMHET		FISK CIRKA			
		KAJKA	ÖVRIG		SYSTEM- DOTTER				PURKEN LITEN SERIE- FIGUR	
SÄDAN	FLUNDRA FISK			ÅGA	STRÖVA			STAT I VÄST- AFRIKA		
BMA 2012	ÖREDA		STJÄRN- BILD		FLYG- BOLAG					

Konstruerat av BRITT-MARI ANDFOLK

LÖSNINGEN

Bland de 357 lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten.

- Ulla Backas, Kimito
 - Greta Ekström, Korsnäs
 - Carita Sjöberg, Kimito.
- Grattis!

VINN
BÖCKER!

SKICKA IN LÖSNINGEN

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 6 november 2012 till: Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "Oktoberkryssset".

De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i krysset följer 1917 års översättning. Lycka till!

Namn & adress:

.....

.....

.....

	B	S	D	F	O	S	T	
→	B	S	T	R	R	I	K	I
	N	A	R	Ö	K	E	N	T
	S	E	R	A	L	J	N	O
	H	E	T	A	T	D	R	A
	U	F	O	N	B	E	R	G
	I	S	A	S	K	A	R	H
	T	F	L	A	T	A	G	E
	S	Ä	P	P	L	E	N	Ä
BMA 2012	R	K	K	L	A	R	A	L
	M	E	S	U	L	L	A	M
	J	O	S	E	F	O	N	E
	Z	O	N	Ä	S	K	N	E
	M	A	N	A	S	S	E	Ä
	R	E	T	E	N	T	I	O
	O	T	R	O	A	T	O	M
	A	R	O	N	R	S	O	R

Torra och ömma slemhinnor?

Valioravintos Omega7-dubbelhavtornsolja återfuktar, förnyar och ger näring åt slemhinnorna i hela kroppen!

I naturkostaffärer och på apotek.

Växthusrestaurang

Kom ihåg Julbord och jullunch
farsdag 11.11 i exotisk miljö

Bäcklidvägen 476, 64200 Närpes
Telefonbeställningar: 040-5108124
www.lindskok.fi

Westerlines
info@westerlines.fi

Prästsonen från Pernå?

Jovisst, men född i Helsingfors 1952 av helsingforsiska föräldrar. Pappa Nisses första ordinarie tjänst var i Norra svenska församlingen. Sedan 1971 har jag åter bott i stan. Ledarskribent på Hbl 1982-2009, nu generalsekreterare för Svenska riksdagsgruppen.

En ny, men erfaren kraft i Helsingforspolitiken. Se mitt ABC för Helsingfors i bloggen på www.bjornmansson.fi

BJÖRN MÅNSSON

Helsingfors

värd ditt förtroende

548

Betald av: Björn Månsson

SFP RKP

www.sfp.fi

Nu kan du få originalet av det Biomagnetiska armbandet

med 2 poler på 2.500 gauss som balanserar kroppens positiva och negativa joner för bättre hälsa.

Lindrar mot huvud-, rygg- och muskelvärk. Förbättrar cirkulationen. Ökar energinivån och minskar stress och trötthet. Armbandet är av hög kvalitet med 24 K gulddouble.

Använd armbandet dagligen och upplev de positiva fördelarna.

Sänd in din beställning till: Jonnys Försäljningstjänst Petalaxvägen 18D, 66240 Petalax

Antal: _____

Namn: _____

Adress: _____

Pris 29,50€ inkl. post-kostnader

06-347 0608 cjcenter@malax.fi

171

BARBRO KLOOV

FÖR ETT LIV MED TRYGGHET VÄRDE OCH MENING

SFP RKP

Hedra minnet

Begravnings-tjänster med tiotals år av erfarenhet. Blomsterarrangemang, unika kistor, urnor.

Leveranser överallt i Finland

Inhemsk kistor från SHT

Sibbo Blomster- och Begravningsstjänst

P. Borg & Co

Stora Byvägen 27, 09-239 2882 • info@borg.fi
www.borg.fi

SFP RKP

VÄLJ ANSVAR AKTIVITET ASTRID

575

ASTRID THORS
HELSINGFORS
www.astridthors.fi

Betald av Astrid Thors stödgrupp

577 Helsingfors

ANHILD TRÄSKMAN

Trygghet, trivsel, modersmål i livets alla skeden!

SVENSKA FOLKPARTIET

Annonsen betald av kandidaten

BÄTTRE STAD, BÄTTRE LIV

marcus rantala

BORGERLIGT VAL i Helsingfors.

"Det är bara resultaten som räknas – både de stora och de små."

Marcus Rantala – 35-årig politices magister och statssekreterare på Försvarsministeriet. Framtidsinriktad beslutsfattare för vilken resultaten är viktiga.

560

WWW.MARCUS.FI SVENSKA FOLKPARTIET

ANNONSEN BETALD AV SVENSKA METROPOL

MAF flyger in hjälp, glädje och hopp.

Stöd missionspiloternas arbete. Ge 10€ genom att sända SMS

MAF10E till numret 16 350

www.mafsuomi.fi

Gåvokonto FI04 5724 1120 0933 25. Ange som meddelande MAF3 och din egen adress.

Insamlingstillstånd 2020/2011/3612 Polisstyrelsen 18.11.2011 för 1.1.2012-31.12.2012 hela Finland förutom Åland. Det insamlade medlen används 2012-2013 för MAF:s flygningar. MAF Finland använder insamlad kontaktinformation för att tacka för gåvan och delge information om MAF.

Smartphone link

VAD ÄR RESPEKT?

För mig betyder respekt hänsyn och att jag värdesätter något.
Respekt är grunden för ett samhälle där vi tror på människan.
Respekt berör oss alla, det handlar om vår vardag och vår välfärd.

Svenska folkpartiets devis i kommunalvalet är Rösta för respekt.
Bekanta dig med våra valteser på www.sfp.fi

Carl Haglund, partiordförande

SFP RKP

7h29 Välkommen till Helsingfors bokmässa 25–28.10!

FONTANA MEDIAS MONTER

Anna Tikum
i Min Morgon
18.10

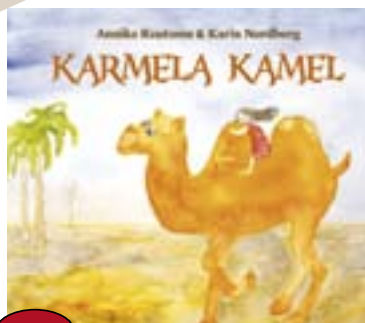
Möt våra författare på berättelsernas basar!

Tommy Hellsten, Sissel Lund-Stenbäck,
Carl-Fredrik Geust, Monica Vikström-Jokela,
Magnus Lindholm, Thomas Lundin, Hedvig
Långbacka, Henrik Huldén, Jonas Jungar m.fl.

Utkommer till bokmässan:

13,90

19,90

34,90

26,90

28,90

Annika Rautoma
och Karin Nordberg:
Karmela Kamel

Monica
Vikström-Jokela:
Faddergåvan

Tommy Hellsten:
Du är mer än du anar

Sissel Lund-Stenbäck:
Sissel - Livsresan

Magnus Lindberg:
All tid på Lekhomen
Mänskligt
Red. Henrik Huldén

Sjung Stjärnor
Red. Thomas Lundin,
Hedvig Långbacka m.fl.

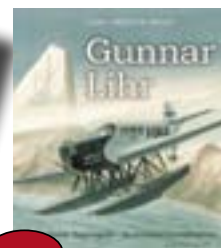
Carl-Fredrik Geust:
Gunnar Lihl

24,90

24,90

35,00

UR EVANGELIET

”Sannerligen, jag säger er: en tjänare är inte förmer än sin herre, och en budbärare är inte förmer än den som har sänt honom.”

Läs mera i Joh. 13:16–20

OM HELGEN

Ett tjänande sändebud

Jesus förunnade Guds ord som en gåva. Han förlät också de svåraste synden. Jesus sänder ut de sina i världen för att de ska vittna om denna nåd och tjäna medmänskorna i hans namn.

Den kristna är ett Fräl-sarens sändebud, ”en Kristus för sin nästa”.

RUNT KNUTEN

”Två fäder och två söner.”

Bibelstudium i Övermark bönehus sö 21.10 kl 18.

Vill du satsa på ditt välmående och växa som människa?

Känner du att du saknar något? Vill du lära känna dig själv bättre? Har du bekymmer i dina människorelationer? Stampar du på ställe?

En tillväxtgrupp för vuxna samlas i Matteuskyrkan tio tisdagskvällar under läsåret under ledning av Leni Grünbaum & Helena Salenius.

Info: www.matteus.fi eller helena.salenius@gmail.com. Välkommen!

Arr. Matteus församling Åbohusvägen 3

INSIDAN

Ansvarig redaktör:

Erika Rönngård,
(09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!

Tom Kytöpuron 041 447 5725, tom.kytopuro@kyrkpressen.fi
Björn Sten 0400 012 390, bjorn.sten@kyrkpressen.fi
Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi

BETRAKTELSEN JOHAN KANCKOS

ILLUSTRATION: RABBE TIAINEN

Dubbelt arbete

HERDEN AMOS HADE OCKSÅ ett annat jobb. Det var därför han nu steg fram inför översteprästen, som också var kungens sändebud.

Amos ställde upp när han kände sig manad, kallad av Gud. Egentligen hade han inte behövt göra det, inte för pengarnas skull i alla fall. Det fanns andra som ställde sig upp inför människor som kunde betala och sade precis vad ”kunden” ville höra.

Beställaren betalar och borde få bestämma om innehållet också, tyckte många, men inte alla. Amos vägrade säga bara det som kungen och andra ville höra.

Idag finns det också många som säger det du vill höra. Reklamerna som kommer in genom postluckan skriker: DU är utvald. Du är speciell. Men de säger det på ett upptryckt reklamblad, som tryckts i miljontals upplagor. Mellan raderna läser vi raka motsatsen: Du får samma erbjudande som alla andra.

Profeten Amos situation är den omvända. Med en djup övertygelse och en äkta inlevelse kommer han med ett budskap kungen inte vill höra.

Den kungen är död och begravensedan länge. Men profetens ord låter sanna ännu. Nu är det inte längre kungen som kan ta emot budskapet utan jag och du som läser det i Bibeln.

AMOS ORD RIKTAR bland annat svidande social kritik mot var och en som är rik. ”De säljer den fattige för ett par sandaler.” (Amos 2:6) Det är kanske en av de mest påträngande verserna i hans bok. För den fattige är det kanske skönt att höra att Gud bryr sig om att säga något sådant. Det jobbiga är att de flesta av oss just nu i Finland inte känner igen oss i den fattiges situation, det har de flesta av oss för bra ställt för att göra. Rikedomar för med sig ett socialt ansvar skulle profeten säga. Så vad gör vi i Finland idag? Tar vi verkligen hand om dem som har det dåligt ställt? Tigarna? Utelligarna? Kan vi göra något? Eller borde frågorna bli mera personliga, inte handla om vi utan jag?

Vad gör jag för mina medmänskors? Vad gör jag mot dem?

Meningen med ett avslöjande om hur det verkligen står till i landet är inte att sätta fast den som gjort fel. Vi blir tvingade att se oss själva för dem vi är. Vi får ställa oss frågor: är det något jag borde ändra på i mitt sätt att leva mitt liv? Kanske det nu är dags att börja leva annorlunda ...?

När vi ställer sådana frågor har Guds ord påverkat oss. Vi kan börja leva ett annorlunda liv. Guds förlåtelse ger oss rätten att börja på nytt.

Johan Kanckos är församlingspastor i Esbo Svenska församling.

#bönetwitter

”Gud, befria oss från en livsstil som skadar livet på vår jord. Hjälp oss i stället till solidaritet med våra medmänskors. Amen.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Amos 7:10–15

ANDRA LÄSNINGEN
Gal. 4:12–20

EVANGELIUM
Joh. 13:16–20

Tjugoförsta söndagen efter pingst. Temat är ”Jesu sändebud”.

PSALMFÖRSLAG

429, 434, 478, 170, 215 (N), 363:7.

Psalmerna är valda av Tor Lindgård.

KLARSPRÅK

Ecklesiastikråd kallas de sex ledande tjänstemännen vid kyrkostyrelsen. Av ecklesiastikråden är en kanslichef, en är chef för kyrkans ekonomi, en för kyrkans arbetsmarknadsverk, en basar för den kyrkliga verksamheten och en för kyrkans utrikesrelationer.

De sex väljs av kyrkomötet och har rätt att närvara vid kyrkostyrelsens plenum. Tillsammans samlas de sex varje torsdag och fungerar som arbetsutskott för kyrkostyrelsen. (Källa: evl.fi)

KALENDERN 19–25.10

ÅBOLANDS PROSTERI

KIMITOÖN
Kimito kapellförsamling
Högmässa: sö 21.10 kl 10. Donner, Södergård
Västansfärds kapellförsamling:
Högmässa – De äldres dag: sö 21.10 kl 10. Wikstedt, Noponen.
Soppa, psalmsång och sång av Victoria Paulsson i förs.hemmet. Vid behov av skjuts ring Birgitta 040-8406301
Hittis kapellförsamling:
Gudstjänst: sö 21.10 kl 16. Kuokkanen, Noponen

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:
Sö 21.10. kl 10: Högmässa i kyrkan, Grönqvist, Lehtonen.
On 24.10. kl 18: Veckomässa i kyrkan, Grönqvist, Lehtonen.
Nagu kapellförsamling:
Sö 21.10. kl 11: Kvällskyrka kl 18 i församlingshemmet, Granström, Granström.
Korpo kapellförsamling:
Sö 21.10. kl 11: Gudstjänst i kyrkan, Killström, Granlund.
Houtskär kapellförsamling:
Sö 21.10. kl 18: Kvällsgudstjänst i kyrkan, Killström, Granlund.
Iniö kapellförsamling:
Sö 21.10. kl 11: Gudstjänst i kyrkan, Vuola.

ÅBO

To kl 19–20: Veckomässa i Skarpskyttekapellet
Sö kl 12: Högmässa i Domkyrkan, Öhman, Danielsson
Må kl 18.30: West Coast Gospel Choir, Aurelia
Ti kl 15–17: Kockgrupp, Aurelia
kl 19–20: Lovsång och förbön, Aurelia, Ulla-Christina Sjöman: ”Jesus – Undergöraren”
On kl 10–12: Familjecafé i Papinholma församlingshem
kl 12–13: Frukostklubben för herrar på Svenska Klubben, John Vikström: Kyrkans enhet och mångfald
kl 13–15: Café Orchidé
kl 13.30–15: Café 18 (åk 3–6), Aurelia våning II
To kl 9.30–11: Familjecafé, Aurelia våning II
kl 15.30–20: Café 18, Aurelia
kl 19–20: Veckomässa i Skarpskyttekapellet

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND
21.10 Tjugoförsta söndagen efter pingst: Gudstjänst kl 12 i Hammarlands kyrka.
Ingemar Johansson, Emanuele Ferrari.
24.10 Ansvarssoppa: Ansvarssoppa kl 16–18 i Catharinagården.
Kostnad 10€/person, barn under 12 år gratis.

JOMALA

Tors 18.10 kl. 18–20: LOPPIS för barnartiklar i Olofsgården.
Sön 21.10 kl. 11: Gudstjänst 21 sön. e. pingst ”Jesu sändebud”, Bertil Erickson, Fredrik Erlandsson och kören Flera Röster. Kollekt: Kyrkans Utlandshjälp.
Ons 24.10 kl. 17.30: FN-middag i Olofsgården med Jomala Joy och sånggrupperna med familjer.
Kl. 19: Konsert i kyrkan med Ålands Musikinstitut.
Tors 25.10 kl. 10–16: Pysseldag i klubbbrummet.
Helgen 26–28.10: Biskopsvisitation.
www.jomala.evl.ax

SUND-VÅRDÖ

21.10 Högmässa: i Sunds kyrka kl.11.00, Juanita Fagerholm-Urch och Benita Muukkonen.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

To 18/10 kl. 10.30: Torsdagsträffen i Molpe Bykyrka.
To 18/10 13.00: Molpe missionsförening i Bykyrka.
Fre 19/10 19.00: Karasamling i Församlingshemmet.
Sö 21/10 11.00: Högmässa i Kyrkan, Guy Kronqvist, Jasmine Nedergård.
Må 22/10 12.00: Träff för närståendevårdare och deras anhöriga i Församlingshemmet.
Ti 23/10 10.00: Mamma-Barngruppen i Församlingshemmet.
On 24/10 13.00: Vänstuga/träff för daglediga i Församlingshemmet.
To 25/10 13.00: Silvergruppen i Församlingshemmet. Gäst: Kent Stolpe.

LAPPFJÄRD-KRISTINESTAD

www.lappfjard-kristinestadsforsamling.fi
Kristinestad
Sö 21.10 kl 12: Gudstjänst i kyrkan, Nisula, Nilsson
Sö 21.10 kl 12: Söndagsskola startar i förs.hem
on 24.10 kl 11.15: Pensionärsamling i förs.hem
Lappfjärd
Sö 21.10 kl 10: Högmässa i förs.hem Saarinen, Nilsson
Sö 21.10 kl 18: Bibelsamtal i förs.hem B.Vikfors
Sideby
Lö 20.10 kl 19: Församlingafton i Sideby kyrka ”Kristus vårt hopp” Saarinen, sånggrupp, F.Berg, Nilsson
Sö 21.10 kl 18: Högmässa i Skaffung bykyrka, Saarinen, Nilsson
to 25.10 kl 11.30: Pensionärsamling i kyrkan
to 25.10 kl 18.30: Kvinnokväll i förs.stuga, afrikanskt tema med mat.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi
Kyrkan: 21 sö e pingst 21.10 kl 10 Högmässa. Lö 20.10 kl 18 ”Kvällsmusik i S.ta Maria”. On 24.10 kl 18 Fredsbön.
Arken: fr 19.10 kl 12.30 Träffpunkten.

Ö Yttermark bönehus: lö 20.10 kl 18 Höstsamling.

V Yttermark bönehus: ti 23.10 kl 13 Symöte.

Näpnäs bönehus: lö 20.10 kl 18 Samling.

Heleneunds bygård: sö 21.10 kl 15 Samling.

PÖRTOM

Sö 21.10 kl. 10: Gudstjänst, Sundqvist, Lidman.
On 24.10: Föräldra-Barn utfärd till Tropiclandia.

ÖVERMARK

To 18.10 kl. 14.30: Andakt med nattvard på Alvina, Sandin, Wikstedt.
To 18.10 kl. 17.30: Skriftskolans föräldrasamling i förs.h.
Fr 19.10 kl. 13: Symöte i Frönäs hos Vivi Hall, Norrgård.
Sö 21.10 kl. 12: Gudstjänst, Sundqvist, Lidman.
Sö 21.10 kl 18: Bibelstudium ”Två fäder och två söner” i bönehuset, Ulf Sundqvist.
To 25.10 kl. 10: Bön i förs.h.
Sö 28.10 kl. 12: Gemensam högmässa i Pörtom, Lars-Erik Björkstrands avskedspredikan, Lidman, Pörtom kyrkokör. Med anledning av detta inhiberas Övermarks församlings gudstjänst den dagen. Buss från Övermark förs.h. kl. 11.30, ingen bussavgift. Anmälan för bussresan till Heddy Norrgård, tel.: 0500-163701.

KORSVOLMS PROSTERI

BERGÖ

Fr kl 20: Ungdomskväll i församlingshemmet. Mera info på Facebook!
Lö kl 19: Ekumenisk samling i Ansvarsveckan, i Tabor (OBS!). Englund m.fl.
Sö kl 14: Högmässa, Englund, Richard Mitts
Ti kl 13: Missionsföreningen i församlingshemmet
Ti kl 18: Turbo-miniorerna i församlingshemmet
On kl 7.45: Laudes (morgonbön i församlingshemmet)
On kl 13: Träffpunkt i församlingshemmet. Föredrag: ”Andedopet i den tidiga kyrkan”. Englund, Kahlos. Servering. Alla välkomna!
On kl 18: Kyrkokören övar i församlingshemmet. Nya medlemmar är välkomna!
To kl 10: Föräldra-barngruppen i församlingshemmet

KORSVOLMS

Högmässa: sö kl 10 i kyrkan, Peter Thylin, Berg, Westerlund.
Missionsförening: må kl 13 i Smedsby förs.gård.
Pensionärsamlingar: må kl 14 i Karperö, Mary Andrén-Pada
ti kl 13 i Jungsund, P-E Backlund
Andrum: må 29.10. kl 19 i Smedsby förs.gård, medv Ann-Mari Audas-Willman.

JUBILEUM

Flyktingvänner ger ut bok

Flyktingvännerna i Oravais firar tioårsjubileum genom att ge ut en historik över tiden som varit.

Föreningen som verkar på en ekumenisk kristen grund firar jubileet i Oravais kyrkan den 21 oktober kl 18.30. Festtalare är **Johan Candelin**.

lund-Palm, tfn 050-3803936 eller car-
tarina.barlund-palm@evl.fi senast 2.11.

PETRUS
www.petrusforsamling.net
fr-sö 19-21.10:
Bibelhelg: på Nilsas i Sibbo. Tema: Gud och människan, människan i skapelsen, människan efter syndafallet, den gamla och den nya människan, den helt upprättade människan. Halvar Sandell bibelstudier, Sebastian Grünbaum föredrag. Ankomst 19.10 kl. 18.30. Dagarna avslutas 21.10 kl. 10 med högmässa i Månsas. lö 20.10.

- kl. 19 Ungdomssamling: i Lukascen-
tret, Vespervägen 12 A.
sö 21.10:
- kl. 10 Högmässa: i Munksnäs kyrka,
Köklax kapell, Handelsb. 1, kl. 16 lov-
sångsmässa, Kanckos, Bengts. Ser-
vering.
Söndagsskola för 3-10-åringar:
Köklax kapell sö 21.10 kl. 16. Föräldrarna
är välkomna till lovsångsmässan. Mer
info: Ann-Christine Ahonen, 040 767
0364, Anette Dölker, 045 275 2586, Bibi
Jakobsen-Korvenoja, 040 582 8855.
Stilla dagar på Hvittorp: Hvittorps lä-
gercentrum, Masaby, Kyrklätt må 26.11
kl. 11 - ti 27.11 kl. 18. Stillhet, avkoppling,
samvaro och god mat. Ta med hand-
arbete el. böcker om du vill! Pris 15 €. Taxi
fr. Kyrkog. 10 i Esbo centrum. Anm.
senast 9.11: Hannele Nygård, 040 531
1045, hannele.nygard@evl.fi. Meddela
ev. specialdiät.
Ungdomskvällar: Sode, Sökövägen 14,
varje on kl. 17-20. "Ljuskyrka" kl. 18.30.
Ensam - Tillsammans - Gemensamt:
Temadag kring ensamhet i Esbo dom-
kyrkas församlingssgård,
Kyrkstr. 2, to 1.11.2012 kl. 11-15. Vi riktar
oss både till dem som är ensamma
och till dem som är intresserade av
väntjänst och vill ställa upp i frivillig-
betet. Ulla-Stina Henricson, tid. chef
för södra socialcentralen i Helsingfors,
talar om ensamhet. Övr. medv. khde
Roger Rönnberg, diakoniarb. Majvi
Andersson-Sjögren, Synnöve Heikki-
nen, Bea Karlemo och Hannele Nygård.
Musikprogram av kantor Senni Valtonen.
Lunch & kaffe. Temadagen är gratis. Be-
höver du transport? Anm. senast 24.10
till förs.sekr. Ann-Christin Lintula, (09)
8050 3211, 050 432 7526, e-post ann-
christin.lintula@evl.fi
Skriftskolan 2013:
Elektronisk anmälan 15-31.10 www.
esboforsamlingar.fi/skriftskola
Samtalsgruppen för kvinnor:
Kalajärvi kapell, Höstglödsäng 3, on
24.10, kl. 19-20.30, Jäntti. Tema: Min
skriftskoltid.

Bytesdag för barnkläder och -pyrlar:
Olars kyrka, Olarsbacken 4, lö 27.10 kl.
10-13.
Föreningsjippot Yhdessä enemän -
Mera tillsammans:
Iso Omena lö 20.10 kl. 11-16. Försam-
lingen har ett eget bord.
**Lördagskaffe för vuxna utvecklings-
hämmande:**
Röda Stugan, Brinkängsv. 4 i Gröndal,
lö 20.10 kl. 15-16.30. Mer info: Synnöve
Heikkinen, 040 547 1856.
Tisdagsgruppen:
Olars kyrka ti 23.10 kl. 18.00-19.30. Mer
info: Kristina Nordman, 050 463 1692.
Kretsar för pensionärer & daglediga
kl. 13-15:
Träffdax i Köklax kapell ti 23.10, Sökö
kapell ti 23.10. Södriskapell on 24.10,
Kalajärvi kapell to 25.10.
Pastorskansliet: stängt p.g.a. perso-
nalutb. 24-25.10.

GRANKULLA
To 18.10 kl 10: Samtal kring tro i övre
brasrummet.
Kl 10.30: Förbön med lovsång i övre
brasrummet.
Kl 18.30: Bibelkväll i Sebastos, Johan
Terho.
Sö 21.10 kl 12: Högmässa, Sara Med-
berg, Barbro Smeds. Aulakaffe.
Kl 18: Deep river-negrospirituals konsert
i Grankulla kyrka.
Marko Putkonen, sång och Aale Lind-
gren, oboe.
Må 22.10 kl 13: Måndagscafé i Sebastos,
andakt kl 12.45 i kapellet.
Ti 23.10 kl 9.30: Familjelyktan i Sebas-
tos, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo.
Kl 13: Pensionärskören i nedre salen,
Barbro Smeds.
Kl 13.30-15: Tisdagträffen i övre salen,
Ragnar Sandell, Catherine Granlund.
Tema: Kungsvägen mellan Vanda och
Strömfors.
On 24.10 kl 13.30: Kyrkosyfoöreningen i
övre brasrummet.
To 25.10 kl 10: Samtal kring tro i övre
brasrummet.
Kl 10.30: Förbön med lovsång i övre
brasrummet.

DEUTSCHE GEMEINDE
So 21.10: 11 Uhr Gottesdienst (Panzig)

**INTERNATIONAL EVANGELICAL
CHURCH**
Sunday Service in English
10.00: Mellunmäki Parish Center, add-
ress: Korvatunturintie 2, Helsinki
14.00: Christ Church, address: Apollon-
katu 5, Helsinki
16.30: Espoo Cathedral Parish, address:
Kirkkoranta 2, Espoo
**Sunday School arranged. Join us for
church coffee after the service!**

Varmt tack för Kyrkhelgen i Karleby!

Välkommen åter:
Kyrkhelg Syd
i Helsingfors 15-17.3-13

Kyrkhelg Nord
i Karleby 13-15.9-13
med bl.a. Stefan Gustafsson(Sve)
www.kyrkhelg.fi

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO
Kärnorden i gudstjänstlivet: STILLHET -
NÄRVARO - BUDSKAP
Församlingens webbplats:
www.esboforsamlingar.fi
Högmässor sö 21.10:
Esbo domkyrka, Kyrkparken 5, kl. 12.15,
Kanckos, Bengts. Pensionärerna inbjuds
speciellt. Kyrkkaffe i församlingssgården.
Hagalunds kyrka, Kyrkst. 6, kl. 12, Ert-
man, Wikman. Kyrkkaffe.
Köklax kapell, Handelsb. 1, kl. 16 lov-
sångsmässa, Kanckos, Bengts. Ser-
vering.

Söndagsskola för 3-10-åringar:
Köklax kapell sö 21.10 kl. 16. Föräldrarna
är välkomna till lovsångsmässan. Mer
info: Ann-Christine Ahonen, 040 767
0364, Anette Dölker, 045 275 2586, Bibi
Jakobsen-Korvenoja, 040 582 8855.
Stilla dagar på Hvittorp: Hvittorps lä-
gercentrum, Masaby, Kyrklätt må 26.11
kl. 11 - ti 27.11 kl. 18. Stillhet, avkoppling,
samvaro och god mat. Ta med hand-
arbete el. böcker om du vill! Pris 15 €. Taxi
fr. Kyrkog. 10 i Esbo centrum. Anm.
senast 9.11: Hannele Nygård, 040 531
1045, hannele.nygard@evl.fi. Meddela
ev. specialdiät.

Ungdomskvällar: Sode, Sökövägen 14,
varje on kl. 17-20. "Ljuskyrka" kl. 18.30.
Ensam - Tillsammans - Gemensamt:
Temadag kring ensamhet i Esbo dom-
kyrkas församlingssgård,
Kyrkstr. 2, to 1.11.2012 kl. 11-15. Vi riktar
oss både till dem som är ensamma
och till dem som är intresserade av
väntjänst och vill ställa upp i frivillig-
betet. Ulla-Stina Henricson, tid. chef
för södra socialcentralen i Helsingfors,
talar om ensamhet. Övr. medv. khde
Roger Rönnberg, diakoniarb. Majvi
Andersson-Sjögren, Synnöve Heikki-
nen, Bea Karlemo och Hannele Nygård.
Musikprogram av kantor Senni Valtonen.
Lunch & kaffe. Temadagen är gratis. Be-
höver du transport? Anm. senast 24.10
till förs.sekr. Ann-Christin Lintula, (09)
8050 3211, 050 432 7526, e-post ann-
christin.lintula@evl.fi
Skriftskolan 2013:
Elektronisk anmälan 15-31.10 www.
esboforsamlingar.fi/skriftskola
Samtalsgruppen för kvinnor:
Kalajärvi kapell, Höstglödsäng 3, on
24.10, kl. 19-20.30, Jäntti. Tema: Min
skriftskoltid.

Bytesdag för barnkläder och -pyrlar:
Olars kyrka, Olarsbacken 4, lö 27.10 kl.
10-13.
Föreningsjippot Yhdessä enemän -
Mera tillsammans:
Iso Omena lö 20.10 kl. 11-16. Försam-
lingen har ett eget bord.
**Lördagskaffe för vuxna utvecklings-
hämmande:**
Röda Stugan, Brinkängsv. 4 i Gröndal,
lö 20.10 kl. 15-16.30. Mer info: Synnöve
Heikkinen, 040 547 1856.
Tisdagsgruppen:
Olars kyrka ti 23.10 kl. 18.00-19.30. Mer
info: Kristina Nordman, 050 463 1692.
Kretsar för pensionärer & daglediga
kl. 13-15:
Träffdax i Köklax kapell ti 23.10, Sökö
kapell ti 23.10. Södriskapell on 24.10,
Kalajärvi kapell to 25.10.
Pastorskansliet: stängt p.g.a. perso-
nalutb. 24-25.10.

GRANKULLA
To 18.10 kl 10: Samtal kring tro i övre
brasrummet.
Kl 10.30: Förbön med lovsång i övre
brasrummet.
Kl 18.30: Bibelkväll i Sebastos, Johan
Terho.
Sö 21.10 kl 12: Högmässa, Sara Med-
berg, Barbro Smeds. Aulakaffe.
Kl 18: Deep river-negrospirituals konsert
i Grankulla kyrka.
Marko Putkonen, sång och Aale Lind-
gren, oboe.
Må 22.10 kl 13: Måndagscafé i Sebastos,
andakt kl 12.45 i kapellet.
Ti 23.10 kl 9.30: Familjelyktan i Sebas-
tos, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo.
Kl 13: Pensionärskören i nedre salen,
Barbro Smeds.
Kl 13.30-15: Tisdagträffen i övre salen,
Ragnar Sandell, Catherine Granlund.
Tema: Kungsvägen mellan Vanda och
Strömfors.
On 24.10 kl 13.30: Kyrkosyfoöreningen i
övre brasrummet.
To 25.10 kl 10: Samtal kring tro i övre
brasrummet.
Kl 10.30: Förbön med lovsång i övre
brasrummet.

DEUTSCHE GEMEINDE
So 21.10: 11 Uhr Gottesdienst (Panzig)

**INTERNATIONAL EVANGELICAL
CHURCH**
Sunday Service in English
10.00: Mellunmäki Parish Center, add-
ress: Korvatunturintie 2, Helsinki
14.00: Christ Church, address: Apollon-
katu 5, Helsinki
16.30: Espoo Cathedral Parish, address:
Kirkkoranta 2, Espoo
**Sunday School arranged. Join us for
church coffee after the service!**

KYRKSLÄTT

Söndagsskola för barn: lö 20.10 kl. 10 på
Lyan. Ingen förhandsanmälan. Adress:
Prästgårdsbacken 5. Välkomna!
Söndagsskola för barn: sö 21.10 kl. 10 i
Masaby kyrka. Ingen förhandsanmälan.
Adress: Tinavägen 4. Välkomna!
Söndagsskola för barn: Söndagar i
Kyrklätts kyrka och på Hörnan. Vi bör-
jar i kyrkan kl. 12.00 och går efter ca 10
min. över till Hörnan. Därifrån avhämtas
barnen efter högmässan. Ingen för-
handsanmälan. Hörnans adress: Sock-
enstugustigen 2. Välkomna!
Högmässa: sö 21.10 kl. 12 i Kyrklätts
kyrka. Lars-Henrik Höglund och Susann
Joki. Speciellt inbjuds alla Marthor och
pensionärer. Kyrkkaffe i församlingss-
hemmet efter högmässan. Välkomna!
Tovningsgruppen: ti 23.10 kl. 17.00-
19.30 i Oasen, Prästgårdsbacken 11 C.
Vi tovar med ylle, diskuterar böcker, får
veta mera om Kyrkans utlandshjälp mm.
Välkommen med!
Stick- och virkcafé för unga mamor:
alla onsdagar kl. 18-20 i Oasen, Präst-
gårdsbacken 11 C. Kom med och sticka,
virka och lära dig nya knep. Välkomna!
Kvällsmässa: ons 24.10 kl. 18 i Kyrklätts
kyrka.

Pastorskansliet: är stängt onsdag-
torsdag 24-25.10 pga. personalens
utbildningsdagar.
**Telefonväxelns nummer är (09) 8050
8200.**
Mera info på:
www.kyrklattsvenska.fi

TAMMERFORS
Lö 20.10: "Ljus och kärlek i den mörk-
nande hösten" konsert i Finlaysons
kyrka kl 18. Sång Sari Anttila, Paula
Siren, piano. Fritt inträde, frivilligt pro-
gram 10 €.
Sö 21.10: Högmässa kl 10.30 Finlaysons
kyrka, Jarmo Juntumaa, Paula Siren
Ti 23.10: Mammor, pappor o barn kl
10 SVG
Ti 23.10: Tisdagsklubben SvG kl 14.30-
15.30
Ons 24.10: Diakonikretsen kl 13 SVH,
Böndagen; om bönen och bönesvar.
Mariannes och andras erfarenheter.
Ons 24.10: A-män, mänsens bastukväll
i Ilkko kl 18.30. Skjuts från Gamla kyrkan
kl 18. Seppo Heino inleder.
**Obs! Höstdagarna ordnas nu i Toijala
den 2. - 4.11.2012! Ring:** Leppis för mera
information om hur du kan delta tel.
050-3372922.

VANDA
Högmässa: sö 21.10. kl. 10 i Helsinge
kyrka. S:t Lars. Kaj Andersson, Nina
Fogelberg. Basar och kaffeservering i
Bagarstugan, Kyrkoby- och Tolkyby
Marthakrets.
Familjemässa: sö 21.10. kl. 12 i S:t
Martins kapell. Anu Paavola, Alexandra
Blomqvist, Harriet Forsten. Kom och
sjung baby/knatte- rytmikens sånger
med oss!
Familjecafé: i samarbete med Folk-
hälsan må 22.10. kl. 9-12 i Mårtensdal,
Martinisti församlingsslokal, eftirsrum-
met. Avgift 2€/familj inkl. kaffe/te,
smörgås och frukt. Kontaktperson Katja
Kairisalo tel 044 554 5521.
ViAnda-kören: övar ti 23.10. kl. 13.15 -
15.30 i Dickursby kyrka.
Familjecafé: to 25.10. kl. 9-12 i Dick-
ursby kyrka, bakre delen av kyrkosalen.
Kaffe med dopp. Kontaktperson Alexan-
dra Blomqvist tel 050 566 8266.
**Sottungsby - Håkansböle pensionärs-
krets:** to 25.10. kl. 13 i Håkansböle kyrka.
Rea Anner medverkar. Kaffeservering.

RASEBORGS PROSTERI

BROMARV
Lö 20.10 kl. 18: i TENALA kyrka "Min
önskesång" med Caj Ehrstedt och Olav
Söderström
Familjecafé: to 25.10. kl. 9-12 i Dick-
ursby kyrka, bakre delen av kyrkosalen.
Kaffe med dopp. Kontaktperson Alexan-
dra Blomqvist tel 050 566 8266.
**Sottungsby - Håkansböle pensionärs-
krets:** to 25.10. kl. 13 i Håkansböle kyrka.
Rea Anner medverkar. Kaffeservering.

EKENÄS
Kyrkoherdens kolumn: to 18.10 kl.19 i
förs.h. Kyrkoherde Anders Lindström i
ett publikt samtal om livet med "Grott-
mannen" skådespelare Sixten Lund-
berg. Husduon med Niels Burgmann och
Kjell Wikström medverkar. Servering.
Gemensam bön: lö 20.10 kl.9.30 i förs.h.
Högmässa: sö 21.10 kl. 10, A.Lindström,
N.Burgmann.
Stenmässa: sö 21.10 kl. 18, A.Lindström,
N.Burgmann. Alternativt gudstjänst
i stillhet, bön och gemenskap kring
stenkorset.
Jubilärfest: to 25.10 kl. 13 i förs.h. för
församlingssbor som under tidsperioden
1.7-31.12 fyller jämnt 75, 80, ...100 år.
Personlig inbjudan har skickats till de

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

VID PRÄSTVIGNINGEN i Borgå domkyrka 14.10.2012 har teo-
logie magistrarna **Eva-Lotta Blom** och **Jonathan Westergård**
ordinerats till prästämbetet.
PASTOR EVA-LOTTA Blom har förordnats att sköta försam-
lingspastorstjänsten (51 %) i Lovisa svenska församling
15.10.2012 - 31.12.2013.
PASTOR JONATHAN Westergård har förordnats att sköta en
församlingsspastorstjänst (50 %) i Åbo svenska församling
15.10.2012 - 8.2.2013.

FOTO: LINNEA EKSTRAND

<http://sanktjohannes.info>

20-21.10 bibelhelg. Lördag i
Lepplax bykyrka 13-20. Sö i
Biblion, Vasa: 11 gudstjänst,
13 föredrag. HA, ØE, OÖ.

Annonsera i

KP
KYRKPRESSEN

www.kyrkpressen.fi

LEDIGA TJÄNSTER

Vi söker en

UNGDOMSARBETSLEDARE

för att handha kristen fostran bland ungdom och
inlemma ungdomsarbetet i församlingens liv. Till
uppgifterna hör även den information och administra-
tion som gäller arbetssektorn. Tjänsten regleras av
kyrklag lagstiftning, kollektivavtal, språk-, tjänste-
stadga och instruktion. Behörig är den som har av
biskopsmötet godkänd examen.

Lön enligt KyrkTak kravgrupp 502. Tjänsten tillträds enligt
överenskommissel dock tidigast 1.1.2013.

Den som anställs skall uppvisa straffregisterutdrag enligt
6 § 2 mom. i straffregisterlagen.

Tjänsten tillsätts på prov.

Närmare upplysningar:

khde. Kaj Granlund tel. 0403 100 451

Till den skriftliga ansökan fogas betyg, meritförteckning
och arbetsintyg. Ansökan tillställs:
Esse församling/ " ungdomsarbetsledare" . Lillbackavä-
gen 4, 68820 Esse senast den 31.10 .2012 kl 16.00.

KYRKOSTYRELSEN

Kyrkostyrelsen sköter den gemensamma förvalt-
ningen, ekonomin och verksamheten för Evangelisk-
lutherska kyrkan i Finland. Kyrkans hus finns på
Skatudden i Helsingfors.

Vid verksamhetsavdelningens enhet Gudstjänst
och samhälle ledigförklarar tjänsten som

BRANSCHSEKRETERARE för vuxenarbetet

Till tjänsteinnehavarens uppgifter hör koordinering och
utveckling av helhetskyrkans vuxenarbete på finska och
utbildnings- och bildningspolitiskt påverkansarbete inom
vuxenutbildningen och det fria bildningsarbetet. Fullstän-
dig platsannons finns på adressen evl.fi/rekrytering.

Ansökan riktas till Kyrkostyrelsen och lämnas till Kyrkosty-
relsens registratorskontor på adressen PB 185, 00161
Helsingfors, besöksadress Lotsgatan 1 B, eller
kyrkostyrelsen@evl.fi , senast den 26 oktober 2012 kl. 16.
Ansökningshandlingarna returneras inte. Annonser finns
på finska på webbsidorna www.evl.fi/rekrytointi.

evl.fi/rekrytering

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Skötsam, rökfri flicka från Öst-erbotten söker etta i (centrala) Helsingfors från 1.11, 1.12 eller vid årsskiftet. Ring 0400511231

Två 21-åriga ytterst skötsamma grabbar önskar hyra två i Helsingfors. Gärna tvåa med separata rum. Kontakta Johan 040-8229540 eller johan.myrskog@gmail.com

En sportig, skötsam studerande flicka från Vasa söker en etta eller mindre tvåa i Vasa centrum från den 1.11 tel. 0505968516

Datanomi studerande pojke vill hyra en etta eller rum i Helsingfors under praktiktiden 29.11-11.01.2013. Tar gärna kontakt Michael Rajala 045-8930159 eller micke_rajala@hotmail.com

Studerande som uppskattar lugn och ro önskar hyra mindre bostad i centrala Vasa från jan till maj. Daniel 0405600830

Moralisk, trevlig och rökfri studerande letar efter en lägenhet i Helsingfors. Niklas 040 515 3759.

Sökes enkelt egnahemshus att hyra för längre eller kortare tid, i Sibbo med omnejd. Nordström 040-5374140

SÄLJES

Pärta i Malmgård(H.fors), Hitas trea 73 m². Nära till svensk skola och daghem. Snabbt ledig. Lissu 0405680118

Hymner i dans och rörelse på Island

Med en enkel rörelse får hon oss att lyfta våra kroppar ur stolarna; en stund senare dansar vi till en svensk folksmelodi framme i koret i Langholtskirkja. Eftersom vi är kyrkomusiker har vi psalmorden inom oss; *Det finns en väg till himmelen*. Så småningom kommer orden med när vi vant oss vid stegen. Också danskarna och norr-männen hänger med - senare sjunger vi på danska och norska men det är rörelsen som är i fokus.

Hymner i dans och rörelse heter seminariet som **Anne-Mette Riis** från Danmark leder under det nordiska kyrkomusiksymposiet 6-9.9 i Reykjavik på Island. De senaste åren har Anne-Mette lett kurser och också gett ut material kring temat "Från babypsalmsång till konfirmanddans". Under seminariets gång är det lätt att förstå att det fungerar att dansa till psalmer också fast orden är många och obegrip-liga för de alla yngsta. Psalmerna sjungs in i kroppen; här finns den fysiska närheten och tryggheten och den bekanta rösten (föräldrarnas). I konfirmandåldern ger rörelsen i psalmen också en slags trygghet och en vila genom dansen. Anne-Mette betonar kyrkorummets betydelse; hon dansar helst psalmer i kyrkorum.

I en av symposiets kvällsgudstjänster i Hallgrimskirkja där de olika seminariedeltagarna står för in-

slagen dansar vi *Lågorna är många*-psalmen med lite rekvisita i form av färggranna scarfar. I samma gudstjänst dansar vi också en sarabande (en slags salongsdans) till *Sorgen och glädjen de vandrar tillsammans*. Symposiets övriga seminarier handlade om körimprovisation, orgel-improvisation, rytm i orgel och kör. Den improviserade mässan var öppen för kreativitet i form av spännande klanger, rytm och rörelse och en salig nordisk språk-blandning; de femhundra kyrkomusikerna kom från Färöarna, Danmark, Norge, Sverige, Finland och värdlandet Island.

Dagarna inleddes med en populär orgelsafari som överraskade; domkyrko-organi- ganisten **Mattias Wager** från Stockholm gjorde en fin insats genom att presentera fem orglar i fyra olika kyrkorum på ett mycket varierat sätt. Safarin bjöd på många överraskningsmoment; bland annat fanns tyska orgelbyggarna **Christian Scheffler** och **Kristian Wegscheider** på plats i lilla

SEMINARIEDELTAGARNA i Hymner i dans och rörelse får leda menigheten i Hallgrimskirkja i psalmen *Lågorna är många* bl.a med hjälp av färggranna scarfar och enkla rörelser som understryker texten. Foto: Kristina Klingenberg

Hafnarfjardarkirkja där de byggt varsin orgel; en barockorgel nere i kyrkan och en romantisk orgel uppe på läktaren. Under safarin träffade vi också isländska or-

gelbyggaren **Björgvin Tómasson** som håller på med sin 34:e kyrkorgel på Island.

De drygt trehundra körsångarna som deltog i de nationellt uppdelade körerna

med separata nordiska körkonserter bjöd på varierat utbud körmusik. Och speciellt norska Urani-

enborgs Vocal ensembles körklang imponerade. Is-länningarnas öppningskon-sert bjöd på minnesvärd is-ländsk musik och en alldeles bedärande sopransolist; **Thóra Einarsdóttir**. Det är lite vanskligt att plocka fram enskilda framträdande i det digra utbudet. Orgel-musiken var med i det mesta som skedde under dagarna; främst nyskriven orgelmusik som inte alltid satt i det sam-manhang och i de rum där musiken framfördes. Däremot fungerade orgel-improvisationerna bättre.

Temat för dagarna var "Guds-tjänsten i det nya århundradet". Ett tema som tog sig ut-tryck på olika sätt; det var liv och rörelse inte bara i semi-nariet kring Hymner i dans och rörelse.

■ KRISTINA KLINGENBERG

Leschehemmet

Ett svenskspråkigt servicehem, i havs-nära jugendmiljö, i södra Helsingfors

Leschehemmet har för tillfället några rum lediga och miljön är hemlik. Hemmet erbjuder tryggt boende med utbildad svenskspråkig personal dygnet runt. Kosthållet förestås av en egen matglad kock. Vi erbjuder även sjuksköterskatjänster, läkarmottagning, fysioterapi, frisör och fotvård samt olika aktiviteter. För kortare perioder erbjuds intervallvård.

Kontakta föreståndare för mera information, tfn 09 631 110, 040 582 8442 e-post: info@leschehemmet.org adress: Villagatan 3, 00150 Helsingfors hemsida: www.leschehemmet.org

Cinderella
ELEKTRISK FÖRBERÄNNINGSTOILETT

- miljövänlig
- lätt att installera
- tar liten plats
- lätt att tömma
- ingen lukt
- barnsäker
- ingen vattenanslutning eller avlopp
- inget strö eller kemikalier

BY LUIS - K.A. STENDAHL - VUSEL AB
BORÅ ELEKTRISKA AFFÄR
Industrivägen 24, 06150 Borgå ☎ (019) 529 6000

mikaeljern.blogspot.fi

Esbo växer så det knakar
– jag jobbar för att både
nyinflyttade och gamla
Esbobor skall trivas

Kolla in Mikael Jern på Facebook

SVENSKA FOLKPARTIET

ANNONSEN HAR JAG BETALT SJÄLV

296

KOMMANDE CHARTERRESOR bl.a.

Ullared shopping 8-11.11

Julshow på Grand Hotell

+ Skansens jul 6-9.12

Weekend/Julmarknad i Tallinn 6-8.12

Jultomten i Rovaniemi/Badhotell 8-9.12

Kryssning med Viking Grace 15-16.1

En dag i Stockholm med Grace 18-20.1

Holland med Blomsterparaden 17-22.4

Mainau-Wien-Berlin 25.4-3.5

www.svanbacksbussar.fi

tfn 020 781 5360 (må-fre kl. 9-16)

SFP:s KRISTNA PROFIL STÄRKS

KRISTET SAMHÄLLSANSVAR BILDAR EN SEKTION I NORRA SVENSKA ÖSTERBOTTEN

FREDAG 19.10 KL. 18:00

DISKUSSION PÅ SVENSKA GÅRDEN I JAKOBSTAD, HERRHOLMSGATAN 18

VÄLKOMMEN!

Inledare: partiordförande **Carl Haglund**, vice ordförande för Kristet Samhällsansvar **Stig Kankkonen**, tidigare riksdagsledamot **Nils-Anders Granvik**, kommunalvalskandidat i Larsmo **Andreas Hjulfors**

RÖSTA SVENSKT, RÖSTA KRISTET

● KRISTET SAMHÄLLSANSVAR SFP RKP

Annonsen betald av SFP

HUOM!

Sebastian Rostedt
Partner
0400 373 620
sebastian.rostedt@huom.fi

Sälja eller köpa bostad?

Min genomsnittliga försäljningstid för bostäder och fastigheter är för tillfället 2-5 veckor. Vid det rådande marknadsläget är prissättningen det viktigaste steget för en lyckad bostadsaffär.

Jag kommer gärna och diskuterar Er nuvarande bostadssituation (kostnadsfri värdering + offert på min förmedlingsprovision).

Även "tyst försäljning" möjlig via mig.

Kontakta Sebastian Rostedt tel. 0400-373620 eller email: sebastian.rostedt@huom.fi

Huom! Suomen Asuntopalvelut Oy, Kaserngatan 36, 7 vån, 00130 Helsingfors. Y-tunnus 2044237-1. Förmedlingsprovision 4,9% (inkl.moms 23%) av det skuldfria priset eller enligt överenskommelse.

INKAST MARIA SUNDBLOM-LINDBERG

M som i Messias, mänsklig, mening, mod, mysterium...

"KYRKAN FINNS inte för att världen skall bli kyrkligare utan för att den skall bli mänskligare" är den första mening- en i boken som jag tuggar på samti- digt med en upptinad flygsemla. Mo- det att vara kyrka är inte en särskilt våghalsig bok men när jag sköljt ner

några kapitel med det odrickbara som de kallar te så måste jag bara tillbaka till början. Mänskligare. Det är ett fint ord. Ryms mycket där.

Till och med jag känner att prästklänningen plötsligt stretar lite mindre runt axlarna om upp- draget faktiskt är att vara mänsklig. Det är ju jag ganska bra på. Kunde kanske bli min spetskom- petens när så mycket annat under valven är så knepigt och märkligt? Jag skriver in "mänskliga- re" bredvid "berörd" längst bak i min almanacka.

TVÅ ORD NÄRMARE gåtans lösning. Gåtan kring hur kyrkan ska fungera i modern sekulariserad verk- lighet. I halva mitt liv har jag smugit omkring med en rutig Sherlock Holmes hatt i jakten på Kristus- koden. Hur berätta evangelium så att det gör skill- nad? Hur kan kyrkan vara till nytta? Inte för Gud, utan för alla oss som behöver kartor, kompasser och kunniga guider i våra röriga liv. För några år sedan satte jag sen ändå undan förstoringsglasat.

Blev lite trött i armen men tvivlade också på min detektivförmåga när min förundersökning lades ner i brist på bevis. Bevis på hur kyrkan bor- de vara för att vara som bäst. Jag tjänade istället Gud och min egen lilla församling mellan hem- mets många otvättade fönster och i den stränga askes som föräldraskapet ibland innebär.

MEN PÅ ETT folkligt möte i Självständigt örike lirka- de jag fram blocket ur bakfickan igen. Där fanns nämligen en massa församlingsmedlemmar som ville ha. Ville ha mer. Inte större kyrka men bättre kyrka. Inte oftare gudstjänst utan bättre gudstjänst. Änt- ligen någon som kräver och inte bara sitter hemma och knarrar över psalmvalen! "Jag vill bli berörd" svarade en på frågan jag inte hunnit ställa. "Berörd ända in". Berörd, be- kräftad, benådad och befriad.

Hudkontakt mellan Lauda- mus och Benedicamus. Och gör Messias mera mänsklig så kan vi kanske bli mera gudomliga, tipsar nå- gon vars ord kanske sammanfattar det gnistrande mötet på sekreterarens protokoll.

JAG KLEV UT till vitsippor och gullvivor genom ett öppet fönster. Och sen satt han på en bänk i Tull- larnas äng, när jag gick förbi. – Min Gud är inte snål och pryd och dödtorr som en bengren och han skapar sin kyrka var som helst, påminner han mig utan att ens titta upp från sitt petande i marken.

Valdemar makade sig sen åt sidan för att ge rum. Gud lustvandrar i oss, fortsatte han. Det är liksom själva meningen. Lusten och vandringen. Det fast- slagna är farligt, siddu.

VALDEBATT VÄRDEN

Värdegrunder som grund för beslut

"Vi väljer våra värden och det finns sällan bara ett alternativ" (May Wikström).

Om samma tema har Kyr- kostyrelsens kanslichef Juk- ka Keskitalo presenterat tesor inför höstens kommunalval. En av dem behandlar värde- grunder. Han säger att kyrkan speglar sin värdegrund mot den gyllene regeln: allt vad ni vill att människorna skall göra mot er skall ni också göra mot dem, en grundregel, viktig att tänka på för alla beslutfattare.

Vi lever i ett tufft och irri- terat samhällsklimat, där de- mokratien till varje pris bör för- svaras och där de mest svaga i samhället, de som inte för- mår tala för sig själva, skall lyf- tas fram.

De politiska besluten kan ibland vara svåra. Det vet jag som medlem i social- och hälsovårdsnämnden i Vasa. De ekonomiska resurserna är knappa och kraven på be- sparingar är nödvändiga. Prio- riteringar måste göras. Viktigt är då att efter varje svårt beslut kunna se sig själv i spegeln och

"Viktigt är då att efter varje svårt beslut kunna se sig själv i spegeln och sina väljare i ögonen."

sina väljare i ögonen samt ha klart för sig själv vilken grund beslutet vilar på. Vilket var motivet för mitt ställningsta- gande, en alltid lika viktig frå- ga efter varje beslut. Ge aldrig avkall på din egen övertygelse, trots partikamraters missnöje och besvikelse, ett gott råd jag själv fått. Att ge avkall på sin egen övertygelse är att förlö- ra sin själ.

Enligt Jukka Keskitalo finns det orsak att ta tempen på vårt finländska samhälle och checka vilka värden som gäl- ler. Det skall göras bland dem som mår sämst, för den sva- gaste länken, inte den starkas- te, är värdemätaren som speg-

lar hur hela samhället mår. Han lyfter bland annat fram de gamlas situation på gles- bygden och hur de kan upp- leva sig bortglömda och en- samma efter att olika former av service försvunnit från byn.

Utgångspunkten i ett väl- färdssamhälle är att de äld- re skall kunna leva ett vär- digt liv, få hjälp med att klara sig på egen hand så länge som möjligt, ha tillgång till basser- vice samt tillgänglig och kva- litativ omsorg, då vårdbehov uppstår.

Nytänkande krävs inför morgondagens äldreomsorg. Vi behöver nya strukturer och förändrade attityder båd- e bland politiker och tjäns- temän. All service, inklusi- ve vård och omsorg, skall i ett modernt samhälle vara mobil och ske på den äldres villkor. Servicen skall kom- ma till den äldre inte tvärt- om. Detta gäller oberoende av om det gäller hjälp i hem- met, hjälp med uppköp, lä- karbesök, apoteksbesök el- ler deltagande i olika aktivi-

teter. I alla riksomfattande planer betonas vikten av att bo hemmaså länge som möj- ligt. Institutionsplatserna skall minskas och hemvår- den ökas. Därför är det lika viktigt att satsa på goda bo- ende- trafik- och näringspo- litiska lösningar som att ge- nomföra ändringar inom so- cial- och hälsovården. Det- ta får inte bara bli tomt prat. De förtroendevalda skall va- ra med och skapa förutsätt- ningar för detta. Det ansva- ret vilar på dem.

Jag hoppas och tror att det i dagens välfärds- Fin- land finns en basservice men även en vård och en omsorg som är kvalitativt högtstå- ende, som är mänskovär- dig och där valfrihet, res- pekt och självbestämman- de utgör viktiga hörnstenar. Det är för mig kärnan i den gyllene regeln.

BARBRO KLOO
Kommunalvalkandidat i Vasa, Sfp.

NYANDLIGHET KLUVENHET

Smörgåsbordet New Age smakar ännu?

I Kyrkpressen nr. 40/2012 får vi läsa om paret Solveig och Micael Tulin som reser om- kring och berättar om hur de kommit loss från New Age som de kallar ett stort and- ligt smörgåsbord och funnit Jesus istället. Åtminstone är det så det presenteras, och vi uppmanas använda vårt kla- ra förstånd som vårt naturliga skydd mot andevärlden. Men när jag försöker läsa artikeln med just förståndet engage- rat är det någonting som inte alls går ihop. Detta par som vill lära oss om att akta oss för New Age tycks själva än- nu leva kvar i läran åtminstone delvis, tydligen helt utan att inse det dessutom.

Solveig berättar bland

annat att om man ropar på en indisk gud är den inte långt borta. Ursäk- ta vad? Menar hon allt- så att hon fortfarande tror på dessa gudars existens? Hon fortsätter att berät- ta om folk som "öppnat sej för den hinduistiska kun- dalinikraften" som gör en tokig, och att det är nå- got man får leva med res- ten av sitt liv. Ursäkta igen? Tror hon seriöst på denna mäktiga kundalini och vad hände samtidigt med att Jesus kan befria oss från allt? Kanske hon följt sitt eget råd och letat på nä- tet och hittat kundalini. se som källa för sin infor- mation. Undrar i så fall om hon märkt att den websaj- ten drivs av en New Age-rörel- se som kallar sej kosmologer?

Och att på fullt allvar var- na folk för and- emakter som eventuellt bor i spikmattor

samtidigt som man glatt be- rättar att man själv stude- rar och anammar litteratur skriven av en satanist, hur går det ihop riktigt? Säg ny- ligen en dokumentär om en kanelodlare som offrade till de lokala gudarna för en god skörd. Åter Solveig och Mi- cael männe kanelbullar? Är det inte att riskera att utsät- ta sej för onda andemakter? Hur är det med all indisk och nepalesisk mat? Eller något annat det står "Made in India" på? Vi uppmanas fråga oss om något har sitt ursprung i österländsk reli- gion eller om det är välsignat av Herren. Är allt som inte är västerländskt då automa- tiskt utanför möjligheten att bli välsignat? Det luktar båd- e fördomar och den lagisk- het Paulus varnar för i Ro- marbrevet.

Micael berättar i arti- keln om att han ofta li- der av sjuk rygg eftersom han sitter mycket i arbetet. Det finns effektiv gymnas- tik som mjukar och bygger upp muskulaturen, men den är det nog bäst att han

FEL FOTOGRAFNAMN

I senaste nummer av KP blev namnet på en av fotograferna fel i samband med artikeln om Houtskärs kyrka. Den som tagit fotot av altarbilden inne i kyrkan heter Leila Warén-Backström, och ingen- ting annat. Vi beklagar misstaget!

håller sej ifrån, eftersom ursprunget till övningarna mycket väl kan vara i den hemska ockulta yogan de talar om. Eller hur menar de att vi ska förhålla oss till exempelvis Pilates och an- nan sjukgymnastik? Det blir så många frågetecken.

Jag tror till fullo på den andliga verklighet Bibeln beskriver, men verkligen inte på allt det nyandliga trams som paret Tulin slä- par med sej från sitt tidi- gare New Age-liv. Men jag håller absolut med dem om att man ska läsa Bibeln och tänka själv.

MARTIN KANTOLA
Karperö

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma in- lägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insän- darna är 1 200 tecken. Redaktionen för- behåller sig rätten att förkorta insändar- na. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

VAL FÖRTROENDE

"I tider av osäker- het är det antagli- gen ännu viktigare att komma ihåg att en förtroendevald är någon man väljer för att han eller hon är värd ens förtro- ende."

Ann-Mari Audas- Willman i Vasabladet

FOKUSBYTE MEDLEMMAR

Satsa på dem som stannar!

I Östra Nyland uppmanar Helén Kurri kyrkan att fo- kusera rätt.

Hon efterlyser en kyrka som glimrar och sprakar. – Inte för att det har blivit rumpavtryck i kyrk- bänkarna. Utan för att

kyrkan fortfarande är en kraft som många räknar med och behöver.

Steket att skriva ut sig är kort för dem som kän- ner sig likgiltiga.

– Satsa på dem som vill stanna, inte på dem som sneglar i skattebe- skedet och undrar vad de får för pengarna.

**KD:svenskspråkiga
och tvåspråkiga kan-
didater i Österbotten**

VÄLJ TRYGGHET

www.kd.fi

Karleby

- 291 Hanna-Lea Ahlskog
PM, hem.mamma
- 293 David Grankulla
bilförsäljare
- 302 Erik Lindqvist
ungd. arbetsled.
- 307 Lazarus Noon
rekryterare
- 312 Anne Peltomaa
sjukhuspräst
- 317 Joel Salmela
arbetsledare
- 319 Christer Sundfors
företagare
- 320 Lars Syrjä
fastighetskötare
- 321 Esa Tiainen
bildkonstnär
- 322 Patrick Tiainen
student
- 323 Kim Ventin
kvalitetschef

Kronoby

- 57 Göran Strandvall
företagare
- 58 Mats Stenbäck
företagare
- 59 Vidar Enfors
bussförare
- 60 Eva Fredriksson-Lidsle
biokemist
- 61 Cecilia Ekfors
farmaceut
- 62 Karin Saarukka
lektor
- 63 Gabriella Lövsund
ingenjör
- 64 Erik Abbor
studerande
- 65 Lars Back
pensionär

- 66 Bertel Riippa
pensionär

- 67 Valter Kangas
plåtslag. svetsare

Larsmo

- 3 Anders Ahlskog
snickare, företag.
- 4 Kenneth Asplund
företagare
- 5 Erik Björkskog
förförman
- 6 Jonas Björkskog
företagare
- 7 Marita Björkström
skolgångsbiträde
- 8 Gunnevi Byggmästar
sjukskötare
- 9 Stefan Byggmästar
företagare
- 10 Jonas Fagerholm
teamledare
- 11 Olle Granholm
arbetsledare

- 12 Ann-Sofie Grankulla
distr. sekreterare

- 13 Bertil Grankulla
företagare
- 14 Sven Grankulla
företagare
- 15 Jonas Hjulfors
entreprenör
- 16 Camilla Kronqvist
primärskötare
- 17 Carola Lassila
diplomkorr. timpl.
- 18 Peter Löfs
entreprenör
- 19 Pernilla Löfs-Grankulla
närsvårdare
- 20 Evert Pesämaa
träartesan, föret.
- 21 Marianne Rahja
kanslist

- 22 Anton Snellman
elmontör

- 23 Andreas Sundström
industriarbetare

- 24 Mikael Svenfelt
produktutveckl.

- 25 Daniel Svenlin
plåtslagare

- 26 Lennart Töyrä
pensionär

- 27 Kaj Vik
busschaufför

- 28 Sören Östman
metallarbetare

Pedersöre

- 67 Peter Ahlskog
elektriker
- 68 Margot Backlund
vårdare
- 69 Marlene Backlund
kunderådgivare
- 70 Larissa Bock
studerande
- 71 Mats Björklund
jordbrukare
- 72 Nils-Erik Björkskog
företagare
- 73 Charlotte Björkvik
restaurangarb.
- 74 Bo-Erik Blomström
förs. arbetare
- 75 Stephan Ekman
ing. arbetsledare
- 76 Niclas Fagerholm
produkt. arbetare
- 77 Susanne Forsblom
hemmamamma
- 78 Terése Forsblom
sjukskötare
- 79 Joel Hagman
VVS-montör
- 80 Tommy Johansson
produktionschef

- 81 Birgitta Kaipio
företagare

- 82 Markus Källd
försäljare

- 83 Mikael Lasén
bonde

- 84 Ralf Lindfors
företagare

- 85 Isabella Lund
projektledare

- 86 Matias Nybacka
utvecklingsing.

- 87 Tommy Nylund
jordbrukare

- 88 David Pettersson
vårdled. chauff.

- 89 Martin Pettersson
maskinförare

- 90 Roger Pettersson
produktionsplan.

- 91 Peter Rif
jordbrukare

- 92 Andreas Sandström
egenföretagare

- 93 Stefan Snellman
entreprenör

- 94 John Sundqvist
priv. företagare

- 95 Madelén Sundqvist
studerande

- 96 Michaela Sundqvist
butiksbiträde

- 97 Anders Thors
planerare, föret.

- 98 Senja Wiklund
sjukskötare

- 99 Majvor Östman
kontorschef

- 100 Peter Östman
riksdagsledamot

Jakobstad

- 2 Joakim Asplund
transportledare

- 3 Matts Aspvik
företagare

- 4 Wulita Bezabeh
företagare

- 5 Jan Björkskog
båtbyggare

- 6 Ann-Helen Boqvist
merkonom

- 7 Anders Byggmästar
företagare

- 8 Peter Granholm
arbetsledare

- 9 Kurt Hellstrand
präst, fam. arb.

- 10 Daniel Hjulfors
processutv. närv.

- 11 Seppo Kangas
markn.f.merkon.

- 12 Marianne Karlsson
produktionsled.

- 13 Markus Karlsson
pens. bankdir.

- 14 Kari-Pekka Kronqvist
nyttoford. förs.

- 15 Annette Linqvist
bitr. föreståndare

- 16 Tua Mäenpää
spec. psyk. vård.

- 17 Henrik Nevanperä
svetsare

- 18 Gunilla Nybäck
hälsovårdare

- 19 Anita Petterson
stud. merk. kundr.

- 20 Christian Snellman
chauff. ordn. vakt

- 21 Mikael Snellman
kvalitetschef

- 22 Samuel Snellman
student

- 23 Daniel Tunér
socioonom YH

- 24 Irja Tupeli
pensionär

- 25 Ritva Vuollo
pensionär

Nykarleby

- 23 Petro Fedorian
murare
- 24 Kenneth Helsing
arbetsledare
- 25 Ingegerd Söderlund
hälsovårdare
- 26 Stefan Söderlund
chaufför
- 27 Karl-Erik Wikström
pensionär

Vörå

- 2 Jeanette Ljungars
företagare
- 3 Henry Mänsus
byggn. ing. pens.
- 4 Hjärdis Förars
pensionär

Korsholm

- 9 Lena Björkman
cafébiträde
- 10 Ing-Marie Björkstrand
ergoterapeut
- 11 Patrik Hellström
pastor, chefred.
- 12 Kaj Kanto
pensionär, pastor
- 13 Magnus Mikander
pastor
- 14 Håkan Nitovuori
pensionär, pastor
- 15 Christoffer Skuthälla
ekonom
- 16 Björn Öst
psykolog

Vasa

- 366 May-Gret Axell
FM, lärare

- 367 Bjarne Bergstén
invataxichaufför

- 377 Markus Lastikka
läkare

- 384 Alexander Store
företagare

Malax

- 62 Annika Ekström
barnt. lärare
- 63 Ronny Granholm
bilplåtsl. musiker
- 64 Kai Honkanen
musik- psykoterap.

- 65 Anu Lundefors
klasslärare

- 66 Leif Tast
specialkl. lärare

- 67 Gustav Vesterkvist
företagare

- 68 Päivi Vierola
försköllärare

Närpes

- 2 Peter Lassus
teol. mag.
- 3 Gunilla Snickars
företagare
- 4 Carita Stenberg
barnledare

Kristinestad

- 15 Anita Viik-Ingvesgård
fil. magister
- 16 Markku Helkiö
forstmästare
- 17 Tapani Rentola
företagare
- 18 Harriet Eklöf
sjukskötare
- 19 Päivi Isuls
projektledare

Den nye kantorin var nog bra, men när han debuterat i söndagens högmässa sa pastorn: - Jodå, han spelade bra, men i litanian gick han upp så högt att jag måste visst!

